

Nepriklausoma LIETUVA Independent Lithuania

NR. 35 (178) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1950 m. RUGSĖJIS - SEPTEMBER 7 d.

PRICE 10 c. X METAI

BREŠTA DIDELE BEI LEMTINGA TARPTAUTINĖ KRIZĖ

ŠALTASIS KARAS SAUGUMO TARYBOJE. JEBB PAKEITĖ MALIKĄ. RUSIJA ATVIRAI PRADEDA REMTI KOREJOS KOMUNISTUS.

Visą paskutinį mėnesį Jungtinių Tautų Organizacijos Saugumo Taryboje vyko šaltasis karas, kurį pakūrė ir nuolat kurstė SSRS atstovas Jakov Malik. Visą mėnesį jis sabotavo Saugumo Tarybos uždavinius ir varė sovietinę propagandą. Dėl to Saugumo Taryboje visą mėnesį vyko aštrus šaltasis karas.

Visus ST nutarimus Malik sabotavo.

Todėl ST nieko negalėjo veikti. Dabar Saugumo Tarybos pirmininkavimą perėmė Didžiosios Britanijos atstovas Gladwyn Jebb (Džib), kuris tuoju pradėjo vykdyti Saugumo Tarybos nutarimus. Tuoju į ST posėdžius buvo pakviestas Korejos respublikos atstovas duoti paaiškinimų.

Tačiau, žinoma, tarptautinė padėtis nuo to negerėja. Paskutinėmis dienomis

Maskvos agresija rodo naujų pasistūmėjimų.

Maskva, kaip matyti, yra tvir-

tai nusistačiusi agresijos nebaigti Korejos ribomis. Maskvos planais nauja agresija rami ir taiką mylinčiam pasauliui gresia iš komunistinės Kinijos pusės. JAV žiniomis, Kinija vis dėlto koncentruojanti kariuomenę Korejos karui.

Todėl

JAV turėjo įspėti komunistinę Kiniją,

kad jeigu jos kariuomenė pasirodys Korejoje, tai bus laikoma agresijos veiksmu. Bet Kinijos komunistai klauso Maskvos, todėl jie padarys taip, kaip Maskva įsakys.

Paskutinėmis dienomis pasirodė ir naujų agresijos duomenų. Korejos fronte amerikoniai numušė lėktuvą, kuris pasirodė esąs Rusijos — lėktuvas rusų ir lakūnas rusas. Prie jo rasti dokumentai, kurie visa tai patvirtina. Iš to darosi išvados, kad

Sov. Rusija jau atvirai pradeda kištis į Korejos karą agresoriaus pusėje. Šis faktas,

dėl kurio turėjo reaguoti JAV vyriausybė, rodo, kad Maskva ryžtasi į atvirą agresijos remimą. O tai jau sukelia naujų tarptautinių komplikacijų.

Jeigu Sovietų Rusija pradės atvirai kištis į karą, tai bus naujas iššaukimas, kuris gali visai priartinti Trečiąjį Pasaulinį karą.

Todėl, ar mes norime ar ne, norime, bet su faktais reikia susitaikyti: Trečias Pasaulinis karas artinasi labai sparčiais mas. (k).

ANTAI, PAZVELK, TAI VILNIUS BOKŠTAIS DUNKSO TARP KALNŲ PLACIAI...

Kas dabar dedasi Vokietijoje

MŪSŲ BENDRADARBIO ORO PAŠTU

Didelė Korejos kare krizė

LABAI PAVOJINGAI PRA LAUŽTAS JUNGTINIŲ TAUTŲ FRONTAS

Kai buvo spausdinamas šis numeris, žinios iš Korejos fronto buvo labai nepalankios Jungtinėms Tautoms. Siaurinės Korejos komunistai sutelkė nepaprastai dideles jėgas ir smogė pietų Korejos frontą keliomis kryptimis. Pietinės Korejos frontas pralaužtas keliuose vietose. Ypač pavojingai šiaurinėje dalyje.

Rytiniu Korejos pakraščiu, pro Pohang, prasiveržęs priešas, apėjo ir Pohang ir Taegu iš užnugario. Tokiu būdu visa šiaurinė fronto dalis, pradedant rytiniais pakrantėmis ir baigiant Naktongo upės fronto dalimi, dezorganizuota.

Tokiu būdu Korejoje yra kilusi labai didelė krizė. Leidžiant laikraštį dar nebuvo aišku, ar Jungtinių Tautų Organizacijos jėgos susitvarkys, ar jos turės pergyventi lemiamą krizę.

Jungtinių Tautų Saugumo Taryba, boikotuojama Maliko, ir matyt, nebus išvysčiusi Korejos respublikos gynimo reikalo tinkamu mastu ir dabar turi labai prastą pasekmes.

PIERVUCHIN „VALO“ LIETUVĄ

Ukininkų suvarys į didžiulius kolūkius.

Žinios iš okupuotosios Lietuvos praneša, kad į Lietuvą atvyko Politiuro ir MVD (slaptoji policija) generalinis įgaliotinis Piervuchin su dideliu štabu. Jis pirma „išvalęs“ Estiją ir Latviją, o dabar „valas“ Lietuvą. Jis krečia komunistų partijos narius, valdžios aparatai ir visus neturinčius 100 proc. pasitikėjimo Maskvai, meta lauk, arba kiša į kalėjimus.

Piervuchin ypatingą dėmesį kreipia kolūkiams, nes jie būsimam karui turi paruošti pakankamai maisto. Tuo tikslu Piervuchin mažuosius kolūkius varo į didžiulius — gigantis, kuriuose sudaromi po 20.000 ha plotai. Reikia laukti, kad netrukus sužinosime, jog daugeliui Lietuvos komunistų rūksta plaukai nuo pakaušio.

— Korejos fronte sužeistas Churchillio sūnus Randolfas.

— Kinijos kare užmušta arba sužeista jau apie 30 korespondentų ir filmuotojų.

— Sacharoje nukrito lėktuvas. Žuvo 55 keleiviai.

Istatymu uždraus išduoti bolševikams.

Vakarinės Vokietijos valdžia ilgokai svarstė įstatymo projektą apie tremtinių sušalių teises Vokietijoje. Aukštieji alijantų komisarai dėl to įstatymo jau buvo pareiškę savo pastabas, o dabar įstatymo projektą svarstys Vokietijos parlamentas. Po to aukštieji komisarai dar kartą įstatymą turės patvirtinti ir tik tada jis įsigalios.

Istatyme numatyta, kad tremtiniai svetimsaliai galės naudotis tomis pat konstitucijos garantuotomis teisėmis, kaip ir vietiniai vokiečiai.

Vienas svarbiausių nuostatų tai tas, kad joks svetimsalis negali būti atiduodamas tokiai valstybei, kur svetimsalui galėtų būti pavojus dėl tautinių, religinių, pasaulėžiūros ar kitokių priežasčių. Tokiu būdu joks rytų kraštų tremtinys negalės būti išduodamas sovietams.

Vakar nuodėmė — šiandien nuopelnas.

Anksčiau per IRO skrynius daug baltiečių buvo išstovėję ir iš aprūpinimo išmesti už tai, kad jie pasisakė arba juos įtarė, jog jie laisva valia bėgė nuo bolševikų ar net kariavę antikomunistiniame fronte, vadinasi prieš bolševikus, buvusius vakarų aliantus. Tačiau dabar padėtis jau apvirto aukštyn kojom. Dabar nusista tymas ir kova prieš bolševikus jau priskaitoma nuopelnui, o ateityje tai juo labiau bus ryšku. Tad kai kurie tremtiniai jau reikalauja iš IRO kontrolės centrų išduoti dokumentus ar atitinkamus pažymėjimus, kad jie buvo išskryninti dėl minimų priežasčių. Tačiau esą

labai sunku tokius pažymėjimus iš IRO išgauti.

Smarkiais šuoliais atsistatė ir vis plečiasi, šimtams tūkstančių darbininkų suteikdama darbą. Bedarbių skaičius, pasiekęs pereitą žiemą 1 milijoną ir 800 tūkstančių, greit nukrito iki pusantro milijono ir vis dar mažėja. Šiuo gi metu Vakarų Europos valstybės vyrų ir vyriausybinių įstaigų sudaromi didžiuliai planai Vokietijos pramonei įjungti į bendrą Vakarų apsiginklavimo sistemą. Kai kuriais atžvilgiais tie planai jau praktiškai vykdomi. Vokiečių pramonės atsigaivimas turi dabar kelis variklius: Vokiečiai galės gaminti ir pristatyti Vakarams įvairių plieno ir kitų metalų išdirbinių, apatų, ypač radaro ir apskritai optikos gaminių, tam tikru mastu ir automobilių bei dalių ir tt. Visi tie gaminiai yra svarbūs ne tik taikos metu, bet ir karo reikalingi.

Antas vokiečiams variklis tai tas: Amerikos ir Anglijos pramonė kiek milžiniška ji ir būtų, dabar jau vis daugiau įkinkoma karinio apsiginklavimo reikalingas ir netolimoje ateityje mažiau galės aptarnauti kitas pasaulines rinkas. Tad vokiečių eksportiniai fabrikai turės daugiau galimybių parduoti savo prekes ten, kur anksčiau tik anglai ir amerikiečiai prekiaudavo.

Trečia, darbų Vokietijoje padidėjus, didėja ir vidaus perkamoji galia ir tuo būdu gyvenimo gerovė taip pat kyla. Tačiau, turint galvoje 8 milijonus vokiečių tautybės tremtinių begėlių Vokietijoje, gyventojų pragyvenimo lygis nei prieš geriausio darbo sąlygų negalės pakilti iki kitų vakarų kraštų pragyvenimo lygio, o jau jo

kiek būdu iki amerikiečių ar kanadiečių ar anglų lygio. Ir lie tuviai tremtiniai, likę Vokietijoje, ir darbo turėdami galėtų pragyventi tik „iš rankos į burną“.

Vokiečiai padės Vakarams apsiginkluoti.

Nežiūrint baisių subombardavimų karo metu ir gana žymių demontažų po karo, Vakarų Vokietijos pramonė dar

ir šiandien yra gana reikšminga. Buvusi vadinamoji karo pramonė, po karo perejusi į taikos gamybos produkciją,

Miunchene įvykusios DP spaudos atstovų konferencijos metu IRO pareigūnai buvo paklausti dėl gandų, kad esą išaiškinta tremtinių tarpe veikusi bolševikinė pogrindžio organizacija, kuriai priklausė visa (Nukeita į 8 pusl.)

TIBETAS RUOŠIASI GINTIS

Tibeto valdovas Dalai Lama, kuris yra ir tikybinis ir pasaulinis Tibeto valdovas, ruošiasi gintis nuo Kinijos komunistų agresijos. Jis turįs 10.000 kareivių, kuriuos ginkluoja.

KATALIKAI SUSITARE SU KOMUNISTAIS?

Vengrijos valdžia skelbia, kad jai pasiekė susitarimai su katalikų vyskupais. Katalikų bažnyčia pripažįsta komunistinę valdžią, pasižada nespriešinti kolchozininkams ir nevertoti bažnyčios politikos tikslams. Už tai valdžia nepersiakiosianti bažnyčios.

IR LIETUVA DALYVAUJA

Tremtinių organizacijos kreipėsi į Europos Tarybą ir prašė leisti jai atstovams dalyvauti Tarybos pilnaties posėdžiuose. Jų tarpe yra ir lietuvių atstovai.

— 18 valstybių susitarė dėl bendro Europos valstybių mokėjimų atsiskaitymo.

— Pastebėta, kad komunistai varo sabotazą aerostotyse. Taip, spėjama, dėl komunistų sabotazą bus nukritęs lėktuvas, kuris skrido iš Indijos į Romą.

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania. For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba.
Published by the Lithuanian League of Canada.

Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Adresas: 3A — 4th Ave, Ville Lasalle, Montreal, P. Q. Canada.

Politinis veidrodis

Pro naujausią Newsweek periskopą

Kodėl jis nori lėtai eiti.

Štai dvi pagrindinės priežastys kodėl Trumanas priešinasi visiškai ekonominei kontrolei: 1. Jis bijo priešingų politinių atgarsių, kad tokia kontrolė, nors dabar ir populiari, įvedus, gali būti nemėgiama; 2. jis jaučia, kad Maskva planuojanti apsiriboti nuo įsivėlimo į karą, bet ir toliau ruoš kankinančius tolimus incidentus. Trumanas bijo, kad JAV ekonominiame gyvenime uždėjus pančius, jis prie to prisitaikys, bet neliks vietos kur eiti tarp naujų incidentų ir kad amerikiečiai šito išvarginti, nuleis apsaugos skydą ir atidarys kelią visuotiniam rusų užpuolimui.

Ko mūsų sąjungininkai baisiai bijo.

Apie tai nebuvo skelbta, bet anglai neseniai buvo nusiuntę vieną valdininką į Paryžių patarti, kas reikėtų daryti, jeigu JAV nuspręstų perzengti 38 paralelę Korejoje. Šituo ateities veiksmu, kaip britų, taip ir prancūzų vyriausybės yra nepaprastai susirūpinusios ir tam priešinasi, kai rugsėjo vidury susitiks 3 didieji. Jie bijo, kad toks JAV veiksmas išprovokuotų raudonąją Kiniją ginti Koreją ir tuomi pačiu angius ir prancūzus įveltų į nenorimą karą.

Raudonųjų pianai Japonijai.

Nors Vašingtonas ir nelaukia ankstybo komunistų Japonijos užpuolimo, tačiau pranešimas, kad Japonijos komunistai nuvyko į Koreją, kelia šiek tiek susirūpinimą. Čia nėra abejojama, kad Rusija į savo tolimus planus, kaip Azijos dirbtuvę yra įjungusi ir Japonijos užvaldymą. Ir dabar bijoma, kad jie gali rengti „egziliškos vyriausybės“ sudarymą, kuri kreipsis ne tik į Japonijos raudonuosius namuose, bet taip pat į japonų belaisvius, dabar sovietų kontrolėje Sibire, kad „išvaduotų“ tėvynę.

Karo nusikaltėlių teismai korejiečiams.

JAV užs. reikalų ministerijos teisės žinovai jau dabar rengia kaltinimų metmenis prieš Korejos raudonuosius vadus, kai baigsis karo veiksmai, kad jie pradėję agresyvią karą, pažeisdami tarptautinius įstatymus. JT bus prašomos juos nuteisti.

Kaip jie sukludys Malikui.

Cia yra užkulisio planas, kaip pasikviesti P. Korejos ambasadorių Chang į ST, kai tik J. Malik apleis ST pirmininko kėdę: Maliko įpėdinis Sis Gladwyn Jebb pradžioje formaliai pakvies Changą prie ST stalo. Ir kada Malikas šitam prieštaraus, ką jis tikriausia darys, ta da Jebb tai, kaip procedurus, kad negalima vetuoti. Ji turės reikalingus septynis balsus, kad tai praveistų.

Maskvoje negalima klaidingai spėlioti.

Pagal rytų Berlyno šaltinius, Korejos krizė ir nepasisiekimas įveikti tikrą JAV reakciją, su daro naują priežastį pergrupuoti Stalino mylimuosius Politbiure. Raudonųjų pareigūnai grįžę iš Maskvos praneša, kad Malickovo grupė, kuri spaudusi pradėti Korejos karą, nustoja pirmenybę Molotovo naudai, kuris tvirtinęs, kad klaidingas žingsnis galis nuvesti į perankstymą pasaulinį konfliktą. Kaip pirmininko pavaduotojai Malenkovas ir Molotovas yra skaitomi Stalino įpėdiniais.

Br. Aušrotas.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA
Kanados Lietuvių Laikraštis

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.
3A Fourth Ave., Ville Lasalle, Montreal, Que., Canada

Telefonas: TR. 9785

Prenumerata Metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$4.00	Canada	\$4.00
Užsieny	\$4.50	Other Countries	\$4.50
Australijoje	\$5.00	Australia	\$5.00
Skelbimai pagal susitarimą.	Paieškojimų kaina \$ 1.00.		
Adresų pakeitimai 25 c. (smulkiais pašto ženklais).			

Iš praeities Tavo sūnūs te stiprybę semia

Kiekvieni metu miršta praeitis ir kiekvieni metu gimsta ateitis. Tą visi kasdien stebime ir tą žinome. Ir prisiminimai praeitį, galvojame apie ateitį. Dabartinį metu ypač daug ir pastoviai galvojame apie artimąją ateitį. Ją spėjame, svajojame.

Tačiau, jeigu ji gimsta kiekvieni metu, tai formuoti, kurti ją reikia patiems gyvu pačių darbų, didelėmis pastangomis ir pasiaukojančiu ryžtingumu, jeigu norime, kad ji atitiktų mūsų norus ir troškimus. Pati ji gali susiformuoti visai mums nepalankia forma. Ypač jeigu ją veiks tokios jėgos, kurių kryptis bus priešinga mūsų troškimams.

Tokiam tikslui mūsų Tautos Himnas pataria mums stiprybės semtis iš praeities. Rugšėjo 8-tos dienos prisiminimai kaip tikrai yra labai pamokingi.

1430 metų rugsėjo 8 dieną Lietuva buvo pasiekusi aukščiausią valstybinio gyvenimo kulminuotę, atsiėktą per šimtmečius didelėmis tautos pastangomis. Ilgus šimtmečius lietuvių tauta, kovodama dėl savo būvio, dėl pažangos, dėl garbingos padėties žmonijos bendruomenėje, buvo daug atsidavusi. Lietuvos valstybės ribos siekė nuo Baltijos ligi Juodųjų jūrų ir nuo Klaipėdos ligi Maskvos.

Tai buvo didelių tautos pastangų vaisius. Jos genijaus kūrybingumo žiedas. Tai nebuvo „prinokęs vaisius, kuris pats nukrenta į sodininko krepšį“. Jam pribrandinti reikė-

jo didelio pasiryžimo ir milžiniškų pastangų. Todėl galvodami apie ateitį, mes turime atsiminti, kad ji tiek mums bus palanki, kiek mes patys ją būsimės laimėję, kiek mes patys iškovoję.

Mažos tautos, kokia yra ir lietuvių tauta, likimas daugiau sia pareina nuo jos pačios gyvybingumo. O gyvybingumas tikrai tada bus didelis, kai visi tautos nariai, nežiūrint savo politinių ar religinių įsitikinimų, bus vieningi ir solidarūs.

V. Kudirką sakė: „Tautietis, jei pats negyvas, tai ir Tėvynė negyva“. Todėl visi, kam rūpi Tėvynės gyvybė, patys turime būti gyvi ir gyvybingi. Šiais gi laikais tautos gyvybingumas galima suprasti, kaip visų jos narių gyvybingumas. Kai kiekvienas tautietis bus gyvybingas tautos narys, tikrai tada bus galimai gyvybinga ir tauta. Ir tikrai gyvybinga tauta galės turėti pretenzijų į ateitį.

Žvelgdami į dabartinį tautų susitvarkymą, jų svorio santykių žmonių, lengvai pastebime, kaip palyginti mažos, bet gyvybingos tautos vaidina žmonių didelę rolę ir kaip labai net skaitlingos, bet negyvybingos, tautos gyvena mirties agonijos laikus ir neturi bent kiek tinkamesnio svorio tarptautiniuose santykiuose.

Vytauto laikų Lietuva mums yra ta istorinė praeitis, kuri mums yra stiprybės šaltinis. Ji yra mums pavyzdys, kuris mus gali paskatinti ir uždegti galimai didiems pasiryžimams, veiksmams ir darbams. J. K.

Jau laikas sutvarkyti Rusiją

RAŠO K. VAKARIS.

Prieš savaitę JAV karo laivyno ministeris Mathew Filadelfijoje laivyno pareigūnams pareiškė, kad visų konfliktų tikroji priežastis yra bolševikinė Rusija ir tik jos galutinis sutvarkymas galės atnešti taiką ir ramybę. Jis patarė Amerikai nesibijoti įsivelti į karą su Rusija, nes tai išgelbėtų pasaulį nuo visiško pavergimo ir atneštų išvaduotoms tautoms taiką ir ramybę.

Lygiai gana savarankus gen. McArthur'o elgesys tvarkant Japonijos, Kinijos ir bendruomenės Tol. Rytų reikalus, vien žiūrint JAV saugumo ir jo viešas pareiškimas karo veteranams, kurio skaitymą uždraudė Trumanas, rodo, kad tarp vadovaujančių JAV pareigūnų dar nėra vieningos nuomonės Rusijos atžvilgiu.

Nepasitvirtinus užs. reikalų ministerijos pareigūnais McArthur'o štabe yra toks didelis, kad prieš dvi savaites generalas, vykdamas į Formozą pasitarti su Čiangu, nemėgė nė vieno užs. reikalų ministerijos atstovo, kurie yra priskirti prie gen. McArthur'o vyr. būstinės.

Šie faktai, pasiekia dienos šviesą, pabrėžia, kad tarp vadovaujančių JAV karinių sluoksnių ir užs. reikalų ministerijos santykiai nėra visai darnūs. Šis trinitas yra jaučiamas nuo pat karo pabaigos.

Rugšėjo 4 d. Newsweek numerįje nuolatinis aviacijos reikalų žinovas, II-jo pasaulinio karo JAV aviacijos v-kas gen. Spaatz, savo straipsnyje „Per galės galimybės Korejoje“, lyg ir papildydamas karo laivyno ministro Mathew ir gen. McArthur'o nuomones, ir skaitytojų klausimus, rašo, kad sustabdyti š. korejiečius prie jų tiks-

lo, reikia laukti JT armijų pagalbės. Žinoma, ši pergalė galės lengviau būti pasiekta, jeigu savo rankų neikiš nei Rusija nei Raudonoji Kinija.

Tačiau kyla klausimas, kas reikės daryti pasiekus 38 lygiagrečią? Aišku, kad griuvus š. korejiečių moralei, reikia iš anksto nuspręsti, kas reikės tuo atveju daryti, kai ši riba bus pasiekta. Štai gen. žodžiai: „Sumušus š. Korejos armijas, p. korejiečiai su partizanų pagalba lengvai pereitų visą Korejos pusiasalį“.

„Šis laimėjimas ateitų, jeigu, kaip dabar pranešama raud. Kinijos, kurios yra renkamos prie Korejos — Mandžūrijos sienos nesustiprintų sumuštųjų š. korejiečių. Nors p. korejiečiai yra drąsūs ir karingi, bet abejojama ar jie galėtų susidoroti su Kinijos šviežiomis armijomis. Šiuo atveju JT turėtų būti panaudotos, kad išvalytų Koreją nuo raudonųjų.“

Taip pat yra galima, kad ir Sov. Rusija panorės permesti savo karišką jėgą ant Korejos svarstyklių. Tai reikėtų karą su Rusija dabar. Tai yra prielaida su kuria mums reikia susidoroti su Kinijos šviežiomis armijomis. Šiuo atveju JT turėtų būti panaudotos, kad išvalytų Koreją nuo raudonųjų.

Korejos problemos negalima išspręsti jos nesujungus ir nesudarius vyriausybės, kuri išeitų iš laisvų visuotinių visos Korejos rinkimų. Jeigu š. Koreja vėl bus palikta komunistams, tai ji ir toliau bus visokių nesupratimų šaltinis. Negalį būti jokio kompromiso su raudonaisiais Korejoje.

Ir, jeigu galutiniam šio reikalo sutvarkymui, mums reikėtų išdrįsti kariauti su Rusija,

Rusija Lietuvą okupavo labai apgalvotai ir palaipsniui, ne iškart, kad tuo būdu neiškart būtų pamatyti jos kėslai ir kad žmonės, pamatę, kad čia vyksta aiški okupacija, nepasipriešintų — nepadėtų kokių išsišokimų — sukilimo, riaušių ar panašiai. Todėl Rusija Lietuvą okupavo pamažu, santūriai. Net didžiausius savo priešus okupantai glostė, žadėjo jiems gerą gyvenimą, įtikinėjo, kad Lietuva bus saugesnė ir geriau galės kurti gerbūvį. Tieg, dėl kurių nebuvo jau jokios abejonės, kad jie galės su sigyventi su esama būseną, patėmė į kalėjimus. Tuo buvo siekiama dviejų tikslų: iš vienos pusės — tie žmonės buvo izoliuoti ir neutralizuoti, iš antros pusės — visiems kitiems buvo įbauginimas, prigrąšinimas. Tačiau

okupacija ant Lietuvos slinko, kaip juodas bekraštis debesys, nešas giedros nevilgti.

Tarptautine prasme buvo su daromos nuotaukos, kad net karas, kuris vienintelis negalėjo žadėti didelio pastovumo, nieko gera negalėsias atnešti, nes — pagal bolševikinę dogmą — ateina sovietų laikai visame pasaulyje... Esą sovietinė santvarka, kaip koks bekrashtis maišas, paslėps tautų laisvę, malais jos nepriklausomybę ir amžių amžiams užraus virš jų galvų tą bolševikinį maišą. Stalino diktatūra įsiviešpatausianti visuose kontinentuose, — todėl, ką jūs, mažos tautos žmonės, galite?.. Jūs tikrai paklusti galite Rusijai, ir džiaukitės, kad „visų tautų vadas, mokytojas ir tėvas“ — Stalinas — jus prima savo globon...

Pavergtoje Lietuvoje

NAUJAS LIETUVOS SUSKIRSTYMAS

New York (LAIC) — bolševikinė spauda liepos 5 d. paskelbė Justo Ignatjevičiaus Paleckio ir St. Ignatjevičiaus Pupekio birželio 20 d. „įsaką“, pagal kurį, Rusijos pavyzdžiu, Lietuva padalinama į 4 „oblastis“ arba „apygardas“, kurios savo keliu paskirstomos į 87 „rajonus“, vieton buvusių apskričių, į kuriuos įeina „rajonų centriniai miestai ir apylinkių tarybos (sovietai)“.

„Oblastys“ sudarytos iš šių „apylinkių tarybų“:

Vilniaus apygarda: Vilniaus miestas ir šie „rajonai“: Anykščių, Daugų, Druskininkų, Dūkšto, Dusetų, Eišiškių, Ignalinos, Kovarsko, Molėtų, Nemenčinės, Naujo Vilniaus, Pašvitonių, Smolėnų (centras Ukmergėje), Salčininkų, Švenčionių, Širvintų, Trakų, Ukmergės, Utenos, Varėnos (stoties), Vievio, Vilniaus, ir Zarasų.

Kauno apygarda: Kauno miestas ir šie „rajonai“: Alytaus, Ariogalos, Jėzno, Jonavos, Jurbarko, Kazlų Rūdos, Kaišiadorių, Kalvarijos, Kėdainių, Kybartų, Lazdijų, Marijampolės, Naumiesčio (buv. Kudirkos Naumiesčio), Panevėžio (centras Kaune), Prienų, Raseinių, Simno, Šakių, Veisiejų, Marijampolės (centras Kaune), Vilkaviškio, Vilkių ir Žiežmarių.

Šiaulių apygarda: Šiaulių miestas ir šie „rajonai“: Akmenės, Biržų, Dotnuvės, Joniškėlio, Joniškio, Kelmės, Kupiškio, Kuršėnų, Linkuvos, Obelių, Pakrojaus, Pandėlio, Pašvitonių, Pasvalio, Radviliškio, Ramygalos, Rokiškio, Šeduvos, Šiaulių, Troškūnų, Tytuvėnų, Užvenčio, Vabalninko ir Žagarės.

Klaipėdos apygarda: Klaipėdos miestas ir šie „rajonai“:

mes tai privalome rizikuoti. Šiuo metu yra geriau pradėti karą su Rusija, negu po kelių metų, kai kaip yra laukiama, ji turės žymias atominio bombų atsargas, — rašo vienas JAV kariškų autoritetų.

Taip paruošiant bendras nuotaukas, 1940 m. rugpjūčio 25 d. Lietuvos „liaudies seimas“ buvo suaukštus nepaprastos sesijos. Jam buvo pasiūlyta priimti sovietiška Lietuvos konstitucija, kuri buvo vertimas Rusijos konstitucijos, beje, jau nuvežtos į Maskvą ir priimtos jos didžiojo sovieto. Argi galėjo Lietuvos „liaudies seimas“ nepriimti konstitucijos, kurią jau priėmė Rusijos sovietas? Žinoma, „seimas“ nutarė priimti ją ir pasidaryti sovietinę respubliką ir pats pasidaryti laikine aukščiausiąja socialistinės respublikos taryba.

Lietuvos „liaudies vyriausybė“ virto Lietuvos liaudies komisarių taryba, kurią pradžioje sudarė 16 komisarių ir jų pavaduotojų, bet vėliau išaugo į nepaprastai didelį organą. Tačiau pats jis nieko negalėjo spręsti, be komunistų partijos centro komiteto. Visa valdžia valstybėje priklausė ne valdžiai, bet komunistų partijai, jos centro komitetui arba politbiurui, kuris, savo keliu, pats taip pat nieko rimtesnio negalėjo spręsti, nes visos dirktvygos jos buvo gautos iš Maskvos. Todėl, kai tiktaik pasisąudavo išspręsti vietinė „valdžia“, tuojau iš Maskvos gaudavo per kepurę, net turėdavo atšaukti ir savo narius, kurie nesuorientuodavo, apšaukti „liaudies prieštais“ ir juos pavaryti iš „klausų“ pareigų. Todėl komissariatuose vyko nuolatinė komisarių krizė — keitimai.

Tačiau 1940 m. rugpjūčio 25 d. įvyko baigminis formalumas: „liaudies seimas“, gavęs diktatą iš Maskvos, užbaigė Lietuvos sovietinimo formalumus, ir

Klaipėdos, Kretingos, Mažeikių, Pagėgių, Plungės, Priekulės, Rietavo, Salantų, Sedos, Skaudvilės, Skuodo, Šilalės, Šilutės, Tauragės, Telšių ir Varnių.

Vagia socialistinę nuosavybę. Birželio 11 dienos „Tiesa“ smulkiai aprašo Vilniaus miesto Stalino rajono IV-tą partinę konferenciją, kurioje vieną svarbiausių prancšimų padavė miesto Stalino rajono komiteto sekretorius drg. Fedorovas.

„Delegatas Filimovas pateikė toki faktą: Praeitais metais Eideukevičiaus vardo kombinatė buvo socialistinės nuosavybės grobstymo atsitikimų“, kuriais nesidomėję partijos pareigūnai (dažniausiai rusai). Atejęnam rusam, įpratusiems ir vagystės bolševikinės Rusijos fabrikuose, iškilusios vagystės Vilniaus imonėse jokio įspūdžio nepadarė, ir jie nesiėmė žygių joms užkirsti. Vagystės plintančios ir toliau.

Lietuvos KP(b) Vilniaus miesto komiteto sekretorius drg. Cistiakovas iškėlė faktą, kad rajono komunistų organizacijai pernai metais tekęs nuveikti statybininkų atsilikimas, kurie esą apsiėmė ir neįvykdė jiems nustatytos miesto statybos programos.

Puola gydytojus.

Dažnom progom „Tiesa“ puola Lietuvos medicinos darbuotojus, kam jie, dirbdami klinikoje, dar verčiasi ir medicinos proktika.

Puola lietuvius.

„Sovietskaja Litva“ Nr. 73-1950 m. aprašo K. Fochrudinovą vargus, kuriuos jis patyręs Tauragėje, norėdamas nusipiekti keletą saldainių. Kai jis paprašė šių prekių, pardavėjas atsakė: „Duokite popieriaus, tai gausite saldainių, nes mes neturime ir ką juos suvynioti“. Saldainių negavęs ne tik vienas Fachrudinov, bet ir kiti pirkejai. Kai jis paprašė skundų knygos, pardavėjas užsispyrus tylėjusi. Tylėjusios ir kitos pardavėjos.

prasidėjo atvira Lietuvos okupacija.

Rugpjūčio 27 d. paskirta Lietuvos krašto apsaugos ministerijos likvidacinė komisija. Komisijon paskirtas dirbti ir buv. kariuomenės vadas gen. Raštikis (dabar JAV). Krašto apsaugos ministerija likviduota, nes Rusijos karo komisariatas perėmė visus karo reikalus.

Lietuvos kariuomenė tuojau buvo likviduota. Daugumas palieka namo. Paliktos tiktaik kuriosios dalys, kurioms paskirti nauji vadai, rusų karininkai, politruakai. Iš modernios, gražiai susitvarkiusios, vakarų pavyzdžiu, tie daliniai tapo čigoniskais: į kaimiškus vežimus susimetę kulkosvaidžius, virtinėmis važinėjo vieninkiais ūkininkų vežimais pakinkytais arkliais... Stumdama iš vietos į vietą, ta likusi Lietuvos kariuomenės dalis buvo kaip „dūšia be vietos“, kaip bitės, netekusios savo motinėlių...

Amatų kolchozinimas...

Rugpjūčio 28 d., visi Lietuvos amatininkai, kurie buvo jau gražiai besitvarkę, jau sukurę ir savo profesinę organizaciją, neteko pamato po kojomis. Visi amatininkai, su mašinomis, įrankiais, įrengimais ir kapitalais buvo suvaryti į sovietinius kolchozus — arteles, kurios buvo nusavintos ir suvalstybtintos. Vietoje laisvų

Rugpjūčio 31 dieną nusavinti Ginklų ir Karo laivyno fondai.

Tokiu būdu 5 milijonus 77 tūkstančius 545 litus ir 90 centų Rusija pasiglemžė sau. Bet nusavinimai ir Lietuvos turto grobimas buvo vysto (Nukelta į 7 psl.)

JUOKDARIAI...

Nežino kairė, ką daro dešinė.

Kilikevičius džiaugėsi, kad pikietavimas jokios žalos „LB“ piknikui neatnešęs. Tuo tarpu Frontitė sako visai priešingai: „Atvažiuau čia (Montreal) į Toronto pasisvečiuoti, bet fašisuniai dipukai Liaudies Baiso piknike visai sugadino nuotauką“.

Tai kieno gi teisybė?

Patarlės ir priežodžiai.

Laimėjo, kaip Kilikevičius Montrealyje...

Nuvažiuo, kaip Siemoška sovietinėm Lietuon...

Užregistruotas, kaip Pampas las Hamiltone...

Svaidosis, kaip Vilimukienė batais...

Susiraukęs, kaip Lisevičius „Liaudies Balso“ piknike...

Lenda, kaip Yla iš „LB“ maisto...

Pavaišino, kaip „LB“ piknike...

Nušuostė, kaip Stonkus „dekanui“ Johnsonui nosį...

„Progresyvieji“ įvertino policiją.

„Progresyviems“ ligšiol policija buvo tiktaik kapitalistų gynėja ir darbininkų skriaudėja. Bet dabar lietuvių „progresyvieji“ policiją jau labai aukštai pradėjo vertinti. Štai, kaip skęstantis už šiaudelio „LB“ „progresyvieji“ tvėrėsi už policijos. „LB“ rašo: „prikabautojų pavardės (reflektore) pasišaukus policmano pagalbos) ir patraukti į teismą“.

Matote, kaip komunistams pasidarė ir reikalinga ir maloni bendradarbi policija...

Paklausimas Ylai, Kilikevičiui ir Co.

Išklioti pikietuotojus aš moku ir jau stipriai iškoliojau, bet faktų neturiu. Patarkite, iš kur gauti faktų?

Progresyvis.

Ottawoj ir Maskvoj.

„LB“ rašo, kad „progresyviųjų“ moterys važiuos į Ottavą ir prašys Kanados valdžią nusiųsti į Koreją kariuomenės, o į Maskvą prašyti Stalino, kad į Koreją siųstų kariuomenę ir ginklus.

Visai suprantama ir aišku.

Tikra demokratija...

„LB“ J. Yla rašo: Rusija įsikūrė kaip tikra demokratija, kur nėra rasizmo“.

Istorija mums sako, kad Rusija įsikūrė ne kaip demokratija, bet kaip kunigaikštija. Riu-

amatininkų pasidarė valstybės tarnautojai — valdininkai, kurie turėjo dirbti už menką žemos kategorijos atlyginimą. Drauge dingo ir amatininkų susidomėjimas profesiniu švietimu, prusinimusi ir darbo tobulumo kėlimu. Kai pilietis jau negali pasirinkti to, ką jis perkasi, nes viskas eina vienu valstybiniu šablonu, visokia pažanga darosi neįmanoma. Amatininkas neinteresuotas gaminti gerę prekę, už kurią jam niekas nemoka, nesidomiu gaminti ką nors geresnio. Jam svarbu padaryti daugiau gabalų, nes darbas akordinis. Todėl darbo kokybė iškart nukrito. Ir žmonės pradėjo skųstis, jog visa, ką jie perka, yra blogai padaryta, negražu ir nestipru, o daug ko visai negalima vartoti.

Be to, daugumas buvusių amatininkų, buvo paskelbti buržuais ir liaudies priešiniais. Jie net arteles darbo negalėjo gauti. Arteles liko be daugiau patyrusių amatininkų ir daugeliu atvejų nesugebėjo dirbti. Daug kas buvo gaminama broko.

Rugpjūčio 31 dieną nusavinti Ginklų ir Karo laivyno fondai.

Tokiu būdu 5 milijonus 77 tūkstančius 545 litus ir 90 centų Rusija pasiglemžė sau.

Bet nusavinimai ir Lietuvos turto grobimas buvo vysto (Nukelta į 7 psl.)

rikai buvo kunigaikštiai, ne demokratai. Na, bet prileiskime, kad J. Ylai istorija nereikalinga ir žiūrėjime tiktaik dabarties, kurią jis mini. Sako „nėra rasizmo“. Tai kodėl žydus komunistai grūdą ir tebegrūdą? Birobidžaną? Sako „demokratija“. Tai kodėl žydų neatsiklausė: nori jie į Birobidžaną vykti ir ne? Kodėl prievarta žydus grūdą ir Birobidžaną?

Lježe klausė, o Maskvoje neklauso.

„LB“ šaukia: „Lieže, Nemure ir kituose Volonijos didmiesčiuose krautuvinkai, įskaityt didžiuosius magazinus, klausė darbininkų komitetų“.

Taip galėjo būti tiktaik laisvame palyginti krašte, kaip Belgija. Bet taip nėra sovietinėje Rusijoje, nes ten darbininkų komitetai yra sudaryti padėti valdyti darbininkus ir jie turi klausyti direktorių arba magazinų vedėjų.

Toks yra karalinės ir „liaudies demokratijos“ skirtumas.

Tokie patys...

„LB“ mano, kad hitleriniai žmogėdros yra kitoki, negu stalininiai. Bet jeigu kas jau suėda žmogų, tai ar tai padaro hitleriniai ar stalininiai žmogėdros, vis tiek juok žmogų suėda. Jeigu žmogėdros, tai ar jie hitleriniai, ar stalininiai, ar tiesiog afrikiniai Niam-Niam, visi tokie patys žmogėdros.

O gal komunistiniai ar stalininiai žmogėdros neša žmoniems malones? Gal tik viena laimė būti suėdam Stalino žmogėdru?

Komunistai geriau moka veikti...

„LB“ mano, kad numaustyti nuo rankų žiedus arba išlupti iš burnos auksinius dantis būtinai reikia žmogų nužudyti... Rusijos komunistai tą daro paprasčiau: gyviems numausto žiedus, atima laikrodžius ir iš burnos išlupa auksinius dantis... Jeigu netikite, paklauskite akro veteranų, kurie visa tai matė savo akimis.

Nieko sau girtuokliavo...

„Progresyviųjų“ piknike, kaip rašo „LB“, 43 asmenys su valgė ir sugėrė už 300 dolerių, — tokiu būdu kiekvienam išpuola arti 75 dolerių. Tai, tur būt, kokie bedugnai maišai tie „progresyvieji“, kad kiekvienas galėjo suvalgyti ir išgerti už 75 dolerius?!

... Mandrappys...

Lietuvių gyvenimas Venezueloje

RAŠO DONATAS KIKAS

Gal būt jau teko girdėti, kad emigracija Venezuelon prasi-dėjo 1947 metais. Tų metų pra-džioje čia atvyko pirmieji lie-tuviai iš įvairių Austrijos zo-nų. Nors palyginti nemažai jų tada atvyko, tačiau ne vienam prieš tai teko daug nepalankių gandų ir pasakojimų girdėti. Kitaip, be abejo, čia dabar būtų žymiai daugiau mūsų tautie-čių. Daug buvo apie tai kalba-ma, net ir spaudoje rašoma, ta-čiau tik viena paliko aišku, kad nė vienas iš anų informa-torių niekuomet nebuvo buvęs Venezueloje ir net nieko apie ją negirdėjęs, taip kad dabar daugelio manymu tai ir buvo tremtiniams nepalankaus ele-mento darbas.

Kaip žinote, kiekvienam krašte yra daugybė pliusų ir minusų, kurių ir čia netrūksta. Pirmas iš tokių minusų daugu-mai atrodydavo klimatas. Ta-čiau dabar mažai kam ateina į galvą juo skųstis, jau kad jis mažai kuo skiriasi nuo lietuviškos vasaros meto ir tik tuo kar-tais mums įkyrus, kad beveik ištisus metus vis toks pat. Kaip žinote, prie pusiaujo die-na visuomet būna lygi naktčiai ir saulė tiesiai patekėjusi, tie-siai ir leidžiasi. Vidurimais tokioje saulėje ilgiau išbūti tik-rai nelabai malonu. Tačiau dir-bant po stogu jos karštis visai nejaudinamas. Vakarai ir nak-tys visuomet būna vėsios ir vie-tomis taip malonu miegoti po antklode.

Gyventojų spalvų įvairumas pradžioje taip pat sudarydavo neįprastą įspūdį. Daugumoje, tai yra indėnų, negrų ir baltų-jų mišinys. Krašto gilumoje yra ir visiškai laukiniam stovyje gyvenančių indėnų. Ta-čiau apie juos ir dabar nedaug kas nežinoma. Šiaip **gyvento-jai** yra gana draugiškai nusiteikę užsieniečių atžvilgiu. Be-veik visi yra labai dideli alko-holio mėgėjai, kas labai atsilie-

pia į jų sveikatą ir ekonominę bei socialinę būklę. Europie-čiams tuo žalingesnis čia per-didelis jo naudojimas.

Po to, kai buvo atrastos ir pradėtos išnaudoti didžiulės naftos versmės, krašto žemės ūkis tapo smarkiai apleistas. Anksčiau eksportuojamas cukrus, mėsa, javai ir panašūs krašto gaminiai dabar jau ir vi- daus rinkos nebepatenkina. 99 proc. visų krašto pajamų su-daro nafta ir tik likusią dalį ka-va, kakao ir dar keletas smul-kesnių šakų. **Pramonė** taip pat labai silpna. Nors žaliavų, kaip geležies, anglies, vario, kau-čiuko ir kitų esama, tačiau jos guli beveik nepalietos ir tik da-bar galvojama prdaėti jas iš-naudoti.

Didelių miestų nėra. **Sosti-nė** Caracas turi per 300.000 gy-ventojų, Valencija — apie 50.000, Barquisimeto — 60.000, Maracaibo 130.000, Maracay—40.000. Visuose šiuose mies-tuose dabar ir yra didžiausios lietuvių kolonijos.

Kadangi krašte vyrauja vi-siška **darbo** pasirinkimo laisvė, visi lietuviai, kurie tik moka kokią amato, čia dažniausia juo ir verčiasi. Geram specialistui net ir kalbos nemokėjimas pra-džioje nėra kliūtis geriau įsi-kurti. Žinoma, tai daug pri-klauso nuo individualaus ap-sukrumo ir veiklumo. Tik to-kiu būdu daugelis tautiečių jau turi savo **nuosavus namus**, kuriuos, kaip man pačiam te-ko patirti, statydavo ir rengda-vo laisvu nuo tiesioginio darbo laiku.

Žinau, vienam Caracas prie-miestyje bagia dygti ištisa lie-tuviškų namų grupė. Visa bė-da, kad per tai daugumas su-materialeja, jiems pasidaro ma-žai įdomūs bendri kultūriniai

bei visuomeniniai reikalai. Da-linai tai galima pateisinti laiko stoka, bet iš kitos pusės ir ge-ros valios stoka. Kita dalis tautiečių daug dirba visų la-bui. Dauguma jų neturi savų namų, nei mašinų, tačiau dirb-dami įstaigose, daugiau randa laiko ir visuomenei. Selezie-cio kun. Antano Šabaliausko iniciatyva jau metai laiko kaip eina mėnesinis **lietuvių žurna-las**, „Tėvų Kelias“. Atidaryta taip vadinamoji **vargo mokyk-la**, kur porą dienų savaitėje su sirenka lietuvių vaikai pasimo-kyti lietuviško rašto, skaity-mo, istorijos, geografijos ir kitų dalykų.

Panašiai gyvena Maracay bei Valencijos lietuviai, tik pa-starieji turi nekilnojamo turto ir ligi šiol pirmąja kultūri-niam lietuvių gyvenime.

quisimeto ir Maracaibo mics-tuose, kur gyvenimo ir darbo Mažesnės kolonijos yra Bar-salygos daugiau ar mažiau tos pačios.

Sunkiau tiems, kurie į tokias profesijos neturi, tačiau su aukštesniu bendru išsilavinimu jie greit išmoko ispaniškai, dauguma jau mokėjo angliš-kai, kas taip pat čia labai ver-tinama, ir dabar yra **tarnauto-jais** įvairiose prekybos arba valdžios įstaigose.

Gi tie, kurie jau anksčiau bu-vo kokioje nors srityje dirbę, čia taip pat joje dirba ir gerai iš profesijos, visi jie čia iš to uždirba. Kiek žinau **fotografų** duoną ir tevalgo. **Siuvėjai** taip pat susitapė sumas, kad da-bar jau dirba savo nuosavuose namuose. Kirpėjai čia ima po 3 bolivarus už plaukų nukirpi-mą (kas amerikoniškais pini-gais būtų apie 90 c.). **Mūrinin-kams, staliams, dailidėms** tai niekuomet darbo netrūksta. Vi-

suose miestuose yra po keletą Padorų butą gauti yra nepa-stalių dirbtuvių, o baldai čia brangoki. Čia pat Puerto Ca-bello vienas tautietis turi savo dirbtuvėlę su atatinkamomis mašinomis, kurias taip pat čia įsigijo ir dirba ne tik įvairius baldus, bet gauna užsakymų ir iš klebonų, taip kad vienoje mūsų bažnyčioje pastatė alto-rių.

Ypač Maracay mieste kele-tas energingų lietuvių jau yra **verslininkais** arba **prekybinin-kais** platesne to žodžio prasme, ir su gana gausia klientūra. Jiems ir nuosavus automobi-lius nenauijiena turėti.

Gydytojams, išklausių ata-tinkamą tropinių ligų kursą, čia taip pat suteikiamos teisės laisvai praktikuoti, nors daž-niausiais atvejais jie yra vals-tybės skiriami provincijon mies-telių ar apygardų gydytojais.

Lietuviai **inžinieriai, archi-tektai, geodezininkai** ir pana-šūs, dirba beveik išimtinai vals tybinėse tarnybose savo srity-jė. Nors kai kas įsitaiso ir pri-vačiai, arba laisvu nuo tarny-bos metu braižo privatiems as-menims įvairių rūšių pastatų planus, kas dažniausiai dar dau-giau pelno duoda, negu tie-sioginė tarnyba. Pažįstu keie-tą inžinierių, kurie tokiu būdu turi nemenkas pajamas.

Buvo ir tokių atvejų, kad pradžioje nesant kitokių gali-mybių, kai kas turėjo kepti ir **pardavinėti blynus** ar panašius kepsnius, kiti — eiti meškerio-ti ar žuvauti ir panašiai. Nebu-vo lengva ir daugeliui kitų, kad ir inžinierių ar daktarų pradžia, vienam teko būti dui-ninku, kitam kino bilietų par-lonavėju, kitam ir visai be darbo keletą savaitių prastrinti.

Dar vienas minusas yra ir nepaprastas butų trūkumas.

Padorų butą gauti yra nepa-prastai sunku. Tai gerai, kad dauguma dabar jau turi savo namus, bet pradžioje jiems te-ko labai liūdnose pirkelėse gy-venti. Dalis, kuri savo patal-pų neturi, ir dabar neperdaug geresnėse sąlygose gyvena.

Kadangi, kaip minėjau, kraš-to žemės ūkis yra labai men-kas tai ir savo produktų nega-li daug turėti, o jų neturint rei-kia juos importuoti. Importuo-jama tikrai dideliais kiekiais ir įvairių maisto produktų, kurie to pasekmėje yra bargūs. Ta proga norėčiau prisiminti ir ke-letą lietuvių žemės ūkių čia be siverčiančių. Esant aukštomis šių produktų kainoms, **žemės ūkis** yra pelningesnis už visas kitas darbo šakas, tačiau, kad tikrai jis duotų pelno, pirma dar daug trūko reikia padėti ir prakaito išlieti. Krašto dirvo-žemio nepažinimas, klimato skirtingumas ir kiti faktoriai verčia šioje srityje daug ban-dymų daryti, kurie dažnai ir gana nuostolingi esti. O **žemė** čia yra visur derlinga.

Padėtis ypač pasunkėjo at-vykus daug italų, kurie nepap-rastai pigiai siūlosi bet ko-kiems darbams. Jie daugumo-je nėra jokie emigrantai, o tik atvykę uždarbiauti; valgis jiems atsieina gal 25 ct. per dieną, o išsimiega kur papuo-la, tad ir dirbti pigiau gali. Zi-noma, jau kartą įsitvirtinusių jie negali pajudinti, tačiau nau-jai atvykstantiems yra didelė konkurencija.

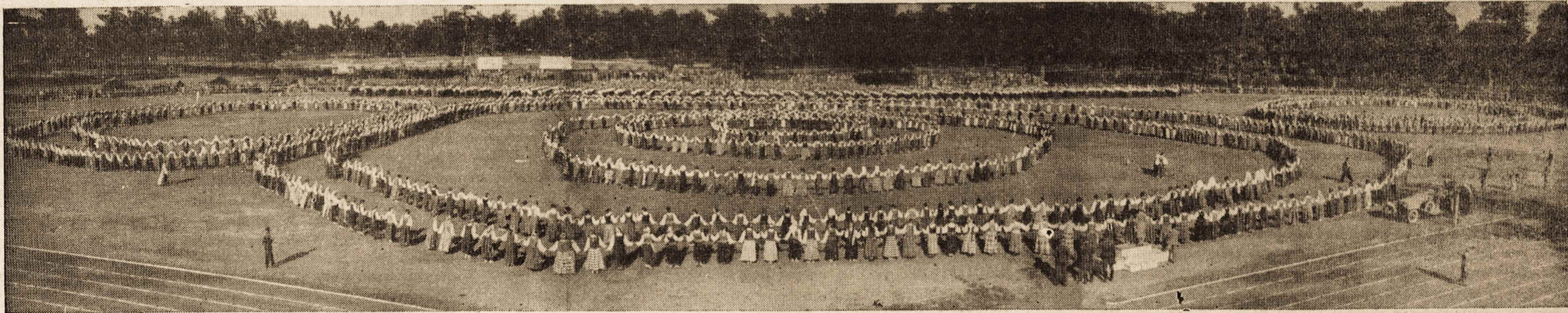
Nesant didelių pakraipos skirtumų, jokių politi-nių ir panašių ginčų pas mus nepasitaiko, kas yra tikrai ma-lonas reiškinys, tačiau be as-meninių nesusipratimų tur but niekur neapsieinama. Nepasi-taiko jų čia dideliu mastu, bet

dažnai turi įtakos ir į bendrus visų reikalus.

Mūs tautiečių čia gaunami **atlyginimai** yra maždaug toki: paprastas darbininkas gauna iki 12 Bs., bet kokios srities kvalifikuotam darbininkui mo-kama tarp 15 ir 25 Bs. dienai. Įvairiems įstaigų tarnauto-jams tarp 500 ir 900 Bs. mėne-siams, o inžinierių, gydytojų ir panašių profesijų darbuoto-jams jis svyruoja tarp 900 ir 1500 Bs. mėnesiui. Apie ama-tininkų uždarbį sunkiau ką tikslesnio pasakyti, nes jis pri-klauso daugiau nuo paties amatininko sugebėjimo, suma-numo bei apskrumo ir, kiek teko patirti, nebūna mažesnis kaip 20 Bs. dienai, o kai kuriais atvejais savarankiškai dirban-čiam jis siekia 40 ir daugiau Bs. dienai. (1 bolivaras atatin-ka maždaug 27 ct.). Pragyve-nimas vienam asmeniui atsi-eina apie 250 — 300 Bs. mėne-siui (šeimoje tas yra beveik pusiau pigiau). Padorus butas antraeiluose miestuose ga-li atsieiti iki 200 Bs. mėnesiui, o sostinėje dvigubai.

Baigdamas norėčiau prisi-minti ir tą faktą, kad kur tik man tekdavo paskutiniu metu apsilankyti ir paklausti ar Ve-nezueloje iš tikrųjų galima gy-venti ir ar bent maža dalim ata-tinka tikrenybei dar Europoje girdėti pasakojimai, nė vienas nesvyruodavo pasakyti, kad Venezueloje gyvenimas tikrai įmanomas ir kad galimybių at-žvilgiu jis net prašoka daugelį kitų kraštų. Tiesa jis negali pasiūlyti tokių patogumų, kaip daugelis šiaurės kraštų, tačiau asmeninių patogumų per darbą ir energiją ir čia nemažiau ga-lima susikurti, tuo labiau tu-rint laisvas rankas pasirinkti darbą, gyvenamą vietą ir pa-našiai.

Su gilia pagarba
Donatas Kikas,
Puerto Cabello.

Saulių sąjungos organizacija nepriklausomoje Lietuvoje greta Lietuvos gynybo tikslų turėjo užsibrėžusi kultūrinius uždavinius. Daugely Lietuvos vietų turėjo Tautos Namus, ku-riuose veikė scenos rateliai, orkestrai, chorai, kino, tautinių šokių grupės, bibliotekos, skaityklos ir tt. Šiame atvaizde matome Lietuvos Saulių sąjungos suvažiavimo dalyvius šo kančius rateliuose tautinius šokius, Kaune.

Kaip Kanadoje kurėsi lietuviai

ISTORINĖS MEDŽIAGOS APYBRAIŽOS.

4.

PASIKALBĖJIMAS SU ANTANU JANKEVIČIUM.

Antanas Jankevičius, gimęs 1883 m. balandžio 18 d. Bajorų kaime, Skapiškio val., Panevėžio apskrities, augalotas, tiesus vyras, „kaip ažuols drūts prie Nemunėlio“. Nenuostabu, kad vienoje kompanijoje — The Steel Company of Canada Ltd., jis be petraukų išstarnavo 44 metus! Per tą laiką suverpė milijonus mylių vielos. Išstarna-vo pensią, bet tebedirbąs.

— 1905 metais tiesiai iš Lie-tuvos, — sako p. Jankevičius.

— Kodėl?

— Bėgau nuo caro. Grėsė persekiojimai už 1905 metus ir caro kariuomenė.

— Kur atvykote?

— Tiesiai į Montrealį. Ir po to niekur nebuvau išvykęs, net ir į kitas Kanados vietas. Gal pastoviausiai esu montrealietis. Čia 1909 m. vedžiau, bet žmona pernai mirė. Įvairių sūnus — Vladą ir Steponą ir dvi dukteris — Bronislavą ir Jėną. Sūnūs vedė, o dukterys ištekėjusios. Jų šeimos mišrios: Vladas vedęs prancūzė, o Steponas vedęs airė; Bronis-lava ištekėjusi už prancūzo ir Jėna už škoto. Mano vaikai yra išėję lietuvių mokyklą, ku-ri anksčiau buvo Poinš St. Charly. Ją vedė lietuvaite mo-

P. Jankevičius prisimena mus labai pamokantį faktą:

— Mano sūnus vedėsi Šv. Sakramento (Mont Royal St.) bažnyčioje. Ir dabar negaliu užmiršti, kaip kunigas, kuris davė šliubą ir surašė sutuoktu-vių metrikus, sakė: „Rašykite savo pavardes taip, kaip išta-riate ir rašote lietuviškai“.

Kunigas buvo prancūzas, bet jis labai gražiai įtikinėjo: „Lietu-viai neišnyks. Jų daugiau atsi-ras. Reikia palaikyti savo tau-tybę ir jos neišsižadėti“.

Kad gi visi mes taip laikytumės, — sako p. Jankevičius.

— Gal atsimenate, ką atvy-kęs radote?

— O, jau radau įkai ką: Po-vilą Braknį, nuo Simonų; su-vaikietį Joną Valanciūną (mi-rės), beraštį; Joną Čepaitį ir dabar gyvenantį Montrealy. Joną Kuraitį; Gvyį; Juozą Peč-

kaitį; Praną Ūsą, gyv. Verdu-ne; Juozą Popieraitį (miręs); suvalkietį Joną Girdauską. Kai kurie jų nemoka nei skaityti nei rašyti. Mat, iš carinės Ru-sijos laikų, kurie švietimu žmo-nių nesirūpino. Petras Savickas, Klemensas Rokas, Andrukai-tis ir kiti arba jau buvo atvy-kę, arba maždaug tuo pačiu lai-ku atvyko. Daugiausia pirmų jų atvyko iš Anglijos, Škotijos, kurioje emigrantai iš Lietuvos pirmiau pradėjo kurtis. Pas-kaiau jau tiesiai iš Lietuvos pra-dėjo atvykti lietuvių, kai apie Kanadą jau daugiau pasklido žinių. Bet buvo ir suvaržymų tiesiai vykti iš Lietuvos. Po-dėl geriau buvo vykti pradžio-je per Angliją.

— Kaip organizavotės?

— Pirmiausia sudarėme Šv. Kazimiero draugiją, o po to klubą. Pamaldas pradžioje tu-rėjome perpus su lenkais Ful-lum gatvėje, rsysje. Bet mums labai nepatiko, kad mus vadi-na „paliokais“.

Todėl, kad įrodytume, jog mes, lietuviai, nesame lenkai, nutarėme pada-ryti didelę demonstraciją. Tam tikslui padarėme šv. Kazimie-ro karūną, padarėme plakatus su užrašu Lietuva — lietuviš-kai, angliškai ir prancūziškai ir su vėliavom iš tos Fullum bendrosios koplyčios išėjome didžiule eiseną, pirmą apsirū-pinę policijos palyda. Dalis mūsų žmonių jojo raiti. Iš Ful-lum nuėjome į St. Laurent ha-lę ir ten padarėme demonstra-cijos užbaigą. Tai buvo, regis,

1907 metais, — sako p. Janke-vičius.

— Gerai atsimenu, — sako Antanas Jankevičius,

pirmąjį **Montrealy mirusį lietuvių**.

Tai buvo vilnietis Vincas Grabauskas, miręs 1907, o, gal, 1908 metais. Mes jį lai-dojome labai iškilmingai. Iš Fullum koplyčios lydėjome į kapus su kun. Šlamu. Visi bu-vome tinkamai pasirėdę, su bal-tomis pirštinėmis. Tai buvo pirmasis, kiek žinoma, miręs Montrealy lietuvis ir pirmasis miręs Kanadoje lietuvis.

— O kas pirmasis į Kanadą lietuvių atvyko?

— Deja, nežinau, kas pir-masis atvyko. Žinau tik tai, kad pirmieji atvyko iš Angli-jos, Škotijos.

Antanas Jankevičius staiga prisimena senąją praeitį.

— Skapišky 1904 metais, — sako jis, — Purėnas pirmasis Velykų antrąją dieną padarė pirmąjį mitingą. Tai buvo pra-sidėjusi pirmoji Rusijos revo-lucija. Skapišky tad klebonu buvo Petrauskis (Kipro ir Miko) brolis, kuris mėgdavo išsigerti, apkuldavo davatkas ir nebuvo palankus revoliuci-jai. Jis ir prieš Purėną buvo pasisakęs, bet revoliucija ėjo savo keliu. Rusų valdžios po to nebuvo jau. Išbėgiojo rusų valdininkai ir liko savivalda. Bet caro administracija iš to-liau veikė. Atsirado šnipų ir išdavikų. Buvo toks ruskis

Jaška Mokockis, kurį 1905 m.

Skapiškio turguje nušovė re-voliucionieriai. Jis pirma bu-vo įspėtas, kad liautųsi išdavi-nėjęs, bet jis nepaklausė ir bu-vo nušautas. Buvo ir lietuvių

pardavėlių ir šnipų: Sirevi-čius ir Mikoliūnas. Jiems už tai žmonės langus išmaldavo.

Kartą ir pats mačiau langus pa-galviais užkamšytus. Tai bu-vo didelė negarbė. Dėl šnipų ir išdavikų nukentėjo nemaža lietuvių. Taip buvo suintas Jonas Gricius, Purėnas ir kt.; Šlapelis buvo išvežtas į Rusi-jos gilumą, o jo vieton paso-dintas minėtas Mikockis, at-vežtas iš Rusijos. Taip buvo prie caro, taip ir dabar yra prie Stalino. . .

— O paskui, — prisimena p. Jankevičius, — buvo paleis-ti gandai, kad ateina judašim-čiai. Tie gandai žmonėse su-kėlė susirūpinimą ir paniką. Iš antros pusės, žmonės pradėjo ruoštis priešintis tiems juda-šimčiams, ir kas turėjo koki ginklą pasirodė su juo. Gal to ir reikėjo šnipams, kurie ir tuos gandus tyčia paleido, kad žmonės išsiduotų. Kai Skapiš-ky pasklido gandai, kad juda-šimčiai ateina iš Panemunėlio, žmonės rinkosi į būrius su dal-giais, kirviais, dalbomis, raiti ir pėsti ir ruošėsi gintis nuo tų judašimčių užpuolimo. Tik-tai judašimčiai nesirodė. Žmo-nės, išbuvę naktis ir dienas budojime, turėjo traukti namo. Provokatoriai, matyt, tuo ir pa-siekė savo tikslą: sužinojo, kas kokių ginklų turi. Ir kai atėjo

reakcija, tuojau tuos ir čiupo. Buvo labai karštos dienos. Vi-sa Lietuva nerami buvo. Dau-gelis lietuvių ir pabėgo nuo persekiojimų, kaip ir dabar.

— Kaip gi atvykę organi-zavotės ir kūrėtės?

— Kaip jau sakiau, — atsa-ko p. Jankevičius, — pirma suorganizavome Šv. Kazimie-ro draugiją, o po to jau organi-zavome klubą, parapiją ir ki-ta. Visur dalyvavau. Dėjų pi-nigus ir dirbau. Trejus metus buvau Klubo sekretorium. Tu-riu pasakyti, kad mums su ku-nigais nesiseka. Pradžioje nie-ko iš lietuvių nebuvo. Kvies-davomės iš JAV. Pradžioje kun. Pėža iš Bostono, gal 1906 m. Vėliau buvo pasirodęs kun. Skučas, paskui ilgiau buvo kun. Šlamas, regis iš Viešintų parapijos. Dėl jo turėjome ei-ti pas vyskupą. Ėjome bažnyt-i nis komitetas: Aleksandravi-čius, Rugienius, Liatukas ir aš. Kaip ten buvo, bet kun. Šla-mas išskrėtė polštą. Vieną die-ną jis įdavė savo mergaitei (graži buvo, iš JAV atvežta) lagaminėlį, o pats. . . išdūmė, pasirodė, į Lietuvą. Ta mer-gaitė lagaminėly rado 300 do-lerių ir. . . sudiev. Girdėjome paskui, kad tas Šlamas metęs kunigystę, nusipirko dvarą ir prie caro dar buvo Lietuvoje geležinkelio stoties viršūniu-ku. . . Buvo kalbama, kad jis iš Kanados išsivežęs 400 tūks-tančių dolerių. . . Kaip kūrėsi parapija, jau jums papasakojo Jonas Gricius. (d. b.)

Alkanieji ilgiau gyvena

Daktaras McCay nesiūlo nepakankamai maitintis, arba blogai maitintis, ar net badauti, jis siūlo tiksliai mažiau valgyti, sąžiningai valgyti, savo maitinimą apibrėžti iki minimumo. Tačiau šis minimumas turi būti sudarytas pagal mokslinius metodus, kad jis būtų tikslingas. Tai jokių būdu nėra nauja ir revoliucinė teorija. Kaip žinoma, Tibeto aukštuose gyvenę vienuoliai ir atsiskyrėliai, išstius metus maitinasi žaliais soros grūdais, kasdien suvalgydami po dešimt grūdelių, kuriuos kramto išties valandas.

Šitie žmonės sulaukia žilos senatvės, yra sveiki ir stiprūs. Jiems per visą amžių nereikia gydytojo ar dantų gydytojo.

Modernus mokslas nepripažįsta jokių stebuklų. Šitie Tibeto vienuoliai išsilaiko gyvi, žinoma, ne uoliu maldos malūnėlių sukimu, bet soros grūdėliais, kurie turi visas tas medžiagas, kurios reikalingos žmogaus kūnui. Įvairūs mokslininkai, studijuodami šiuos Azijos išminčius (ir daugelis Indijos jogų panašiai maitinasi) — padarė išvadas. Didysis šveicarų gydytojas Bircher-Benner'as pagydė labai daug ligonių dieta, sudaryta iš žalių vaisių, žalių daržovių ir riešutų. Ir Kanados gydytojas Jackson'as panašiai daro. Šian dien jau plačiai žinoma, kad Vakarų kultūringųjų žmonių vadinamas „normalus“ maistas turi per daug baltymų ir angliavandenių. Per didelis vartojimas mėsos, kiaušinių, riebalų, cukraus, baltos duonos ir bulvių „normaliame maiste“ (tai nelieta karo ir pokario meto bėdos maisto) suteikia daugiau žalos, kaip naudos. Šiandien nėra jokia revoliucinė naujiena, kad reikia daugiau vartoti vaisių, daržovių žuvies ir kai kurių rinktinių mėsos rūšių, kaip kepenys ir inkstai. Dabar kiekvienam gydytojui, nustatančiam pacientui dietą, gerai žinoma citrų vaisių (citrinos, apelsinų, greipfrutų ir tt.) vitaminų turis.

Statistika amerikiečiai pasiūlo nemažiau, kaip šv. Raštu ir „Encyclopaedia Britannica“. Dr. McCay'us Cornell'io uni-

no viena žiurkė, sulaukusi beveik ketverių metų amžiaus.

Kitame narve žiurkės šeramos paprastu, kalorijomis turtingu maistu, tais dalykais, kuriuos jos laisvos būdamos pačios susiranda. Jos yra riebios, lėtos, nejudrios, akys matinės spalvos, neblizga. Nei viena nesulaukė, neišgyveno daugiau, kaip dvejus metus. Paprastai jos stipma plaučių uždegimu ir inkstų ligomis. Jų visumas baigiasi po metų.

Tyrimo duomenys savaime aiškūs. Prieš dvejus metus Dr. McCay'us ir jo asistentai pradėjo tokius bandymus su jūros kiaušytėmis, žiurkėmis ir net šunimis. Tačiau patirtieji duomenys tik patvirtino jau paminėtuosius.

Persimaitymas, pasirodo, yra ankstybos mirties priežastis. Ši teorija yra jau naujas daly-

kas. Nei Bircher-Benner'is, nei Jackson'as, nei anglų gydytojas Chadwick'as, (kuris jau prieš šimtą metų patyrė, kad anglų kalėjimų kaliniai, kur buvo paprastas maistas, buvo sveikesni, kaip laisvėje buvę žmonės) nepadarė tokių toli einančių išvadų. Bet dabar, kada Cornell'io universitetas iškelė aikštėn savo tyrimų duomenis, iš karto pasigirdo kiti balsai: vienos gyvybės draudimo bendrovės statistikai apskaičiavo, kad per didelis žmogaus svoris trumpina amžių. Žmogus, sverias 10 proc. daugiau, kaip „turėtų sverti“, pagal tikimybės formulę, gyvens 20 proc. trumpiau, kaip normaliai sverias. Jeigu jis sveria 20 ar daugiau proc., kaip turi sverti, tai ankstybai mirčiai galimybės padidėja nuo 35 iki 40 proc.

DAIL. J. BAKIO ILLUSTRACIJA

Mergaitė anapus gyvenimo

JONAS GAILIUS

Tu nebūsi niekad
žemėje viena...

Kz. Bradūnas

SĖDŽIU prie židinio ir rūkau.

Pakėlęs akis žiūriu į du beržus paveikslė ir, rodos, girdžiu Mituvos bangų čežėjimą.

Šalia manęs sėdi seniai bemaitytas draugas, ir negaliu jo pažinti. Jis būtinai užsispiria, kad niekur neitume ir su niekuo nesusitikume.

— Įkyrėjo iki čia, — parodo ranka kakla. — O jeigu nori suprasti, kodėl tolks mizantropas pasidariau, — pasiklausyk mano pasakos. Išivaizduok, kad manęs čia nėra, kad aš seniai miriau, o pats skaitai mano pomirtinius užrašus. Ir rūkai...

— Gerai nematau tavęs, tik girdžiu, — atsakau ir rūkydamas žiūriu į du berželius paveikslė...

NETIKĖKITE MAN, kai sakau, kad mano širdis akimui pavirtus ir visai nebejauciu palaidoto ilgesio. Širdis tik mirusi sustingsta ir nebejaucia nei ilgesio, nei skausmo.

Dėl to šiandien esu išdidus ir eidamas keliu į viršų galvą, kad apgauciau pro šalį vilnįjančią minią ir pats sau įsisteigčiau, jog man vistiek pat, ar aš susikalbu su piligrimu, netikėtai susitiktų pakelyje, ar mes vienas antram jokio žodžio nerandame.

Tylią vienumos akimirklą mano širdis pravirksta neisakytu skundu ir kankina iki gilių išnaktų. Mano viduje rauda numirusi praeitis, draskosi šių dienų monotonija ir verčia mane vis žemiau galvą lenkti.

Aš nesitikėjau daugiau sutikti žmogaus, kuriam galėčiau praskleisti savo sielos skraistę ir parodyti neišverktą sopulį. Kur tikėjau, visur mačiau melą, apgaule, egoizmą. Jei viena akimirksnį man nebūvo gailima gražesnio žodžio, tai už valandos mano ausis pasiekė šėtoniška ironija, ir aš dar labiau grįžusi nuo žmonių.

O vis dėlto kartą susitikau piligrimą, ir mano širdis smarčiau suplakė, nes norėjo užmiršti visa ir pagyventi naujų dienų džiaugsmu.

Veidas, akys, krūtinė ir liemuo dainavo pavasarį. Švelni šypsena priminė laimingas praeities akimirkas, kurios su praeitimi nuėjo į kapus. Graži kakta ir mažutės raukšlelės apie lūpas bylojo apie mintį, kuri nuolat turėjo viešėti jos galvoje.

Aš prakalbinau mergaitę, kad jos balso gaidoje atspėčiau širdį — užsidariusią ir gyventi norinčią.

Taip, širdis norėjo gyventi ir dėlto krūtinė neramiai kilojosi, dėlto veidas rausvu krauju užsidegė.

Žiūrėjau į jos jauną veidą, į akis nuoširdumu ir meile tvinkančias, į siūbuojančią krūtinę, ir paėmiau už rankos.

Vieną, trumpą akimirksnį mes buvome supratę vienas

antrą. Mums nė žodžių nereikėjo. Širdys plakė, veidai degė, kraujas dumstėsi.

Tačiau jau tą pačią akimirklą jaučiau fatališką savo kelio dėsni: mes pirmą ir paskutinį kartą esame draugai ir šita džiaugsmo egstazė turėsiu atpaukti gūdžiomis vienumos valandomis ir alkanomis mintimis.

Kodėl gyvenimo Dievas taip sutvarko mūsų kelius, kad mes negalime susikalbėti su širdimi, kurią vieną kartą sava laikėme?!...

— ĮVYKO, kas turėjo įvykti.

Kai sutikau mergaitę kitą kartą ir jos akyse ieškojau tų pačių kibirkščių, tačiau nebylų veidą ir užgesusias akis.

Norėjau ką nors pasakyti, troškiau priminti nesibaigiančią jaunystės himną, tačiau mano lūpos neteko žado ir turėjau tylėdamas pro ją praeiti.

Mes gal ir veržėmės į vienas antrą, tačiau mūsų keliai skyrėsi ir vedė priešingomis kryptimis.

Man dar sunkiau pasidare, kai pastebėjau, jog pradėjęs žydyti jausmas ėmė dūlėti, pelėti ir gesti. Iš jausmo įtampas atsirado kažin koks nerimas, kuris greitai neapykanta virto.

Negalėjau pratarti nė vieno žodžio nuoširdesnio, tik dar stipriau jaugau į savo kiautą ir nieko nebelaikiau.

Sutikau ją dar kelis kartus — tylią ir nebylią, ir turėjau palikti nežinioje ir susikrimitime.

Pradžioje mergaitės vaizdas kaip praeikimas stovėjo mano akyse ir nedavė ramybės. Tačiau ją, nuoširdų veidą, tebemačiau ramias akis ir banguojančią krūtinę, kurioje vieną kartą audros siautė.

Tačiau nenorėjau prievarta išmušti jos vaizdą sau iš sąmonės ir nebeleisti jam glūdėti mano viduje. Dėl to nyko jos veido kontūrai, nyko akių išraiška ir, pagaliau, trumpas siluetas ėmė tirpti.

O vis dėlto ir šiandien jaučiu, kad mergaitė nebeliko viena, kad mano mintys prievarta į ją veržiasi ir budi prie jos vienatvės valandomis.

Neramus klausiu savęs: kas tai — meilė ar neramios širdies kliedėjimas? Ar šitokiu būdu gimsta gražiausi jausmai, kad fatališkai užlūžtu ir numirtų?

Tačiau atsako nerandu...

Mylėti jau nemoku, nes širdis apmirė klaidios dalies prispausta.

Ir klaidėti, rodos, nemoku, nes ir sapne mano vidus gyvas ir su sąmone.

Ar jausmas norėjo gimti apmirusioje širdyje, — taipgi abejoju, nes ji gerai žino, kad nereikia skubėti gyventi, kad skaudžiai neparpultum...

Tai kas, pagaliau, visa tai?

Ne, tai ne meilė ir ne kliedėjimas, o gyvenimas, norėjęs kartą prisiveržti pro mirties apkasus ir apsvaigti pavasario saulę. Tai širdies agoninis pasimuistymas, kad dar kartą įsitikintų, jog gyventi ir kurti jau ne į ją.

Ne, aš nesistengsiu susirasti kelią į aną širdį, o demoniškai dar kartą pakišu liepsnojantį deglį, kad tiltai visiškai sugedėtų ir dvi širdys liktų griuvusių lauke.

Meilės nebuvo ir negims niekuomet.

Kitas amerikiečių mokslininkas Dr. E. Stielitz'as tvirtina,

kad daugiau kaip pusė visų senesnio amžiaus žmonių serga širdies ligomis dėl per didelio svorio. Nors retkarčiais pasitaiko, kad per didelis svoris yra dėl nenormalios kūno konsistencijos, ypač dėl liaukų ligų, tačiau 99 proc. visų per didelį svorį, yra visai kitos priežastys ir paprastos: alkoholis, saldumynai, sviestas ir kiti gyvuliniai riebalai, grietinė, cukrus, ir nesaikingas krakmolinio maisto, kaip bulvės, duona, ryžiai arba pyragaičiai vartojimas.

Visi šie tyrinėjimai nėra joks nurodymas gydytojui nustatyti pacientui dietą. Tik pa galvokime: jeigu pasiektų nuolatos sumažinti senatvę ir senatvės naštą, tada visuose kraštuose būtų sutaupta milijoninės lėšos, skiriamos senelių prieglaudoms išlaikyti ir panašioms tikslams, nes daugumas žmonių dar žilos senatvės sulaukusių, būtų sveiki ir stiprūs. Antra vertus, jeigu kyla daug žmonių savo maitinimo būdą pertvarkytų panašiai lie-

sių žiurkių maitinimui, tai kiekvienas suprastų. (LB).

Vyt. Gudžiūnas

RUDENI PASITINKANT

Žinau, su rudeni,
Aš dar labiau tavęs ilgėsiuos,
Nes gelės tyliai mirdamos neramų ilgesį pabudina
Ir vėl, prie židinio, sapnuojasi sapnai neišsapanuoti ir išblėse...

Kai vėjo supamos
Liūdnai dainuos prie kelio liepos:
Regėsiu aš tave tolyn nueinančią pro pilką sutemą
Ir nebešauksiu grįžti atgalios, o širdžiai raudančiai nurimt paliepsiu.

BELAUKANT

Kai sapnuoju pirklių diemėdžiu kaišytą,
Žalio šilko rūbą šlamančių rūgį,
Tai žaliais takeliais, pro saulėtą rytą,
Vėl tave, brangioji, einančią regiu.

Karštas kraujo lašas žemę vos paliečia —
Sudreba net žvaigždės aukštojo dangaus.
Jau naujom pašvaistėm horizontai šviečia,
Kad žydėt ir džiaugtis žemė atsigaun.

Nerimu suvirpą ir atgyja širdys
Tiek dienų išlaikę, tiek juodų nakčių...
Kam gi būt likimas taip skausmu nugirdęs,
Jei nesugrįžimui valandų skaisčių?!

Sutemon subridę bokštų siluetai
Žiūri pasilenkę ežero veidan...
Negaliu aš bokštų svetimų mylėti,
Negaliu kai širdį skausmas varsto man.

Pavasario sapnas

J. JAZMINAS

— Dievas nubaus mane už mano kvailystę, kad įsimylėjau pavasarį mergaitę — jauną, kaip patsai pavasaris, — galvojo vieno viešbučio porteris, sėdėdamas pietų pertraukos metu tarnautojų kambary.

Mary buvo smulki mergaitė ir dirbo lifto aptarnautoja, o Jonas — 40 metų vyras — buvo naujas atvykęlis, studijavęs įvairius mokslus sename krašte, bet čia dirbęs paprastą porterio darbą...

Tai atsitiko nejučiomis. Jonas jau buvo dirbęs viešbutyje, kai jin dirbtį atėjo Mary, kuri iš karto krito jam į akį. Dar labiau jis pradėjo jaunąją lifto tarnautoją domėtis, kai viešbutyje susidarė nuomonė, kad ji yra rimta mergaitė ir gera darbininkė — nuomonė tokia pat, kokia buvo apie mūsų Joną. Laisvesniu metu ji visada lėkė nors megzdavo ar skaitydavo. Kiekvienu metu, kada tik jie susitikdavo, ji visada nusišypsodavo Jonui, visada tardavo porą draugiškų žodelių. Tie pasikalbėjimai pradėjo darytis vis ilgesni. Kalbėdavo daugiausia Mary, išpasakodama visas savo nedideles bėdas.

Prasidėjo pavasaris. Medžiai gatvėse staiga pradėjo lapuoti, sužaliavo žolė skveruose, pasirodė gėlės ant moterų skrybėlaičių... Jonas dabar visu aiškumu pajuto, kad jis įsimylėjo Mary iki pat ausų galų.

— Bet juk iš viso to nieko negali būti, tai reikia baigti, — galvodavo jis, plaudamas viešbučio langus ir kiekviename lango stikle matydamas jos besišypsantį veidelį.

Vieną dieną, kai jie leidosi žemyn vienu du liftu, Jonas kaip paprastai paklausė:

— Well, how are you today, Mary?
— Esu baisiai mieguista, — pradėjo aiškinti Mary.
— Tai ką jūs darote naktimis, Mary, jei nemiegate pradejo juoktis Jonas.
— Aš guliu, bet negaliu užmigti, — paaiškino Mary.

Gyvenimas kelsi kitokia forma ir kitokios emocijos kurstys širdį.

O mergaitė liks anapus mano gyvenimo...

SĖDŽIU prie židinio ir rodos, dar girdžiu neramiai moduliuojantį seniai bemaityto draugo balsą, nors jis nutyla ir pasilenkęs žiūri į šokinėjančias liepsnas.

— Na, ką? — staiga, tartum, trečio žmogaus balsas pertraukia mano mintis. — Nesijuoki iš manęs? Nevadinai bepročiu ir naivėliu?

— Ne! — atsakau.
— O ką dabar mąstai?
— Apie tave ir Edgar Allan Poe, kuris pasakė vieno veikėjo lūpomis: „Man sakė bičiuliai, kad jei aplankytiau draugės kapą, mano sielvartas bent kiek palengvėtų“. Nuvedei mane prie savo draugės kapo, bet ar nusiraminsi, nežinau.

— Truputį, — atsako.
Ir abu nutylame. Jis žiūri į liepsnas, aš — į du berželius.

Heretiko galas

Šių metų rugpjūčio 21 d. jai niekuomet neatėjo į galvą sukanka lygiai 10 metų, kai Meksikoj buvo užmuštas didžiausias Stalino konkurentas Leonas Trockis - Leiba Bronšteinas. Kaip ilgą ir kerštingą Stalino ranką jį pasiekė tolimoj Meksikoj, vaizdžiai parodo ši žemiau spausdinama istorija.

Už vieno Meksikos kalėjimo sienų gyvena paslaptingas kalins. Teisėjai, kurie jį 1943 m. nubaudė už žmogžudystę 20 metų kalėti po ilgai trukusios bylos, buvo įsitikinę, kad viskas, ką jis per tardymus ir teisme pasakė apie savo asmenį, tebuvo tik grynas melas. Viso pasaulio laikraščiai ir žurnalai tuomet spausdino jo fotografijas ir plačiai aprašinėjo įvykdytą žmogžudystę, bet iš niekur neatsiliepė joks liudininkas, kuris būtų paliudijęs, kad jį pažįsta. Ir jau desimt metų, kai rūpestingai tebeslepia, kas jis iš tikrųjų yra ir kas yra tikrieji jo įvykdyto nusiikalo timo inspiratoriai, nors niekas jais ir neabejoja.

Tas nežinomas kalins vadinava save Žaku Mornardu Vandendrezdu ir sakosi, kad jis esąs belgas, gimęs 1904 m. Per sijoje. Jis yra žudikas asmens, kurio Jozifas Stalinas daugiausiai napkentė: Levo Trockio.

Nėra jokių žinių apie Vandendrezdą iki 1938 m. Tais metais amerikietė Silvija Agelov, 27 metų psichologė, tarnavusi New Yorko miesto švietimo taryboje, metė savo darbą ir išvyko į Paryžių. Netrukus tenai ji susipažino su gražiu jaunu vyru, kuris vadino save Žaku Mornardu ir sakėsi Sarbono universitetė studijuojęs žurnalistiką. Netrukus tarp jų užsimezgė švelnių jausmų romanas. Abu jie lankė Paryžiaus muziejus ir teatrus, restoranus ir naktinius klubus. Žakas turėjo daug pinigų. Jis pasakojė Silvijai, kad esąs kilęs iš žymios belgų šeimos.

Maždaug prieš metus prieš Silvijos ir Žako susipažinimą viena iš Silvijos seserų buvo išvykusi į Meksiką ir ten tapusi Leono Trockio sekretore. O nardas telegramomis informuoti Silvija turėjo draugų JA vo ją, jog esąs susidūręs su div trockininkų tarpe. Tačiau

Matyt, susirgau pavasario drugiu
Kitą dieną, Jonas vėl klausė:
— Well, how are you today, Mary?
— Esu baisiai pavargęs, Jonai.
— Jūsų amžiuje ta i atrodo keista, — Jonas tarė.
— O kiek metų, jūs manote, aš turiu? — Mary tarė, labai rimtai žiūrėdama Jonui į akis. — Spėkite!
— Apie šešiolika gali būti.
— Jūs labai klystate, Jonai, — atsakė Mary. — Aš esu 28 metų.

Jonas peržvelgė Mary nuo kojų iki galvos.
— Jūs tikrai neatrodote tokio amžiaus, Mary, — tarė.
— Komplimentai yra labai malonus dalykas, — atsakė Mary, — bet liūdna tikrovė vis dėlto yra, kad aš esu sena pana. Jeigu netikite, galite pasiklausti menedžeri.
— Well, Mary, jeigu jūs esate tokio amžiaus, tai...
Pasiaiškinimas pasibaigė pasibūstavimu, tuo tarpu kai liftas pakibo kažkur tarp ketvirtio ir penkto aukšto...
Kas sekė po to? Deitos, pasibūstavimai, glamonės ir tt. ir tt., kol vieną dieną Mary paklausė:
— Kada mes apsivesime, Jonai?
— Ar jūs tikrai norite tekėti už manęs, Mary? — atsakė Jonas. — Aš gi nieko neturiu: nei karo, nei namo, nei pinigų. Jeigu jūs ištęskėsite už manęs, Mary, tai ir toliau turėsite dirbti.

— All right, Jonai. Kada mes ženijamės?
Mary norėjo po dviejų savaitių, ir po dviejų savaitių jie susituokė.

Aš čia neaprašinėsiu visų medaus mėnesio smagumų, nes jie daugiam skatytų, tur būt, žinomi, bet po kurio laiko Mary pradėjo dejuoti:

— Ak, kaip aš nekenčiu to darbo!
— Well, Mary, gal mes kaip nors apsisieime be to, — Jonas tarė.

Mary metė darbą...
Po kiek laiko Mary vėl tarė:
— Visi čia turi karus. Jeigu mes neturime pinigų, tai galime paimti karą išsimokėti. Visi čia taip daro.
Jis paėmė karą, paskui televizijos setą, paskui dar daug kitų gražių daiktų...

Po kiek laiko Mary tarė:
— Visi čia turi pinigų. Jeigu tu nemoki biznio, tai turi gauti gerai apmokamą darbą. Visi čia taip daro...
Jonas gavo sunkų darbą špyžo liejkloje. Pareidavo jis dabar iš darbo pavargęs, tuoj krisdavo į lovą ir pradėdavo knarkti.

Vieną kartą Mary nepatenkinta tarė:
— Jeigu taip, tai kam tau reikėjo vesti jauną žmoną, Jonai?

— Betgi, Mary, tu pati sakei, kad esi senmergė...
— Ir tu, kvaili, patikėjai, ką išimylėjusi mergaitė kalba?... Esi niekšas! Apgavai, suvedžiojai mane, jauną, neprityrusią mergaitę!

Šliurė švystelėjo oru.
Jonas duktelėjo ir... pabudo.
Jis buvo užmigęs pietų pertraukos metu.

Blogas sapnas nutrūko, bet drauge — ir gražus romanas.

žą. Tuo tarpu Silvija vėl pradėjo dirbti Brooklyn miesto vaidybos socialiniame skyriuje. Ir pagaliau, tik rugsėjo mėn. Mornardas atvyko į New Yorką ir čia kuriam laikui apsisistėjo. Tačiau dabar save jis jau vadino ne Žaku Mornardu, bet Franku Jacsonu. Pavardės pakeitimą Silvijai jis paaiškino tuo, kad jis, kaip Belgijos pilietis, privalėjęs atlikti karinę prievolę ir todėl negavęs leidimo legaliai išvykti į Ameriką. Todėl jis ir buvęs priverstas pirkti už 3.500 dolerių suklasotą Kanados pasą Franco Jacsono vardu. Be to, dabar jis jau buvo pakeitęs ir savo profesiją. Dabar jis sakėsi esąs vieno Europos pirklio, pirkusio Meksikoj įvairias žaliavas, atstovas. Visos tos naujos istorijos, žinoma, Silvijai nelabai patiko, bet ji neižiūrėjo jose nieko įtartino.

Spalio mėn. Francas Jacsonas nuvyko į Meksikos sostinę — Meksiko City. Netrukus iš ten jis parašė Silvijai, kad jaučiasis ten labai vienišas ir kvietė ją atvykti į Meksiką.

Tuo metu Leono Trockio, kuris gyveno Coyoacan, netoli nuo Meksiko City, pavadė nuolatos mirgėjo laikraščių puslapiuose. Mat, Meksikos komunistų vadai reikalavo, kad jis būtų iš Meksikos ištremtas. Jie vadino jį „Amerikiečių imperializmo sąjungininku“ ir „kriminalinių konspiratorių prieš Rusijos ir Meksikos darbininkus“. Stalino, kuris neleido jam tapti Leninu įpėdiniu, nugalėtas, maždaug panašiu būdu jau anksčiau Trockis buvo ištremtas iš Rusijos, Turkijos, Prancūzijos ir Norvegijos. (Trockis iš Norvegijos ištrėmė Trygve Lie, kuris tuomet buvo Norvegijos teisingumo ministeris, o dabar yra JTO gen. sekretorius). Gyvendamas dabar Meksikoje, Trockis tęsė kovą prieš Staliną, savo raštais ir atsišaukimais demaskuodamas Stalino asmenį ir jo politiką.

1940 m. sausio mėn. Silvija paėmė tris mėnesius atostogų ir nuskrido į Meksiką. Ten ji rado savo seserį, Trockio sekretorę, ir keletą kitų asmenų, kuriuos ji jau buvo pažinusi New Yorke. Žinoma, tuojau su dauguma šių asmenų ji susipažindino ir savo bičiulį Franką Jacsoną, įvesdama jį į jų tarpą. Kovo mėn. Silvija grįžo į

Brooklyną prie savo darbo. Jacsonas gi pasiliko Meksikoj ir toliau artimai santykiavo su savo naujais pažistamais, ypačingai gi susibičiuliavo su prancūzu Rosmers ir jo žmona. Ši šeima tuomet svečiavosi pas Trockį. Kai Jacsonas sužinojo, jog Rosmersai rengiasi gegužės pabaigoje iš Vera Cruz uosto plaukti į Prancūziją ir kad Trockienė norėtų juos palydėti ir pamatyti tą miestą, jis tuojau pasiūlė nuvežti juos visus savo automobiliu į Vera Cruz. Jo pasiūlymas buvo priimtas.

Ta kelionė buvo numatyta gegužės 28 d. Tačiau jau gegužės 24 d. rytą, tarp 3 ir 4 valandos, apie 30 Meksikos policininkų uniformomis apsirengusių vyrų, vadovaujamų Meksikos kariuomenės pulkininko uniforma apsirengusio asmens, nuginklavo ir surišo policijos sargybą, kuri saugojo Trockio namus. O Robertą Scheldoną Hartę, vieną iš privačių Trockio asmens sargų, jie prievarta įsodino į automobilį ir vėliau išsivežė.

Išstatę kiekvė kulkosvaizdžius, užpuolikai į Trockio namų langus ir duris paleido ištisą kulų seriją. Tačiau Trockis su savo žmona laiku suspėjo išsiristi iš lovos ir sugulti ant grindų, tad ir išvengė tos kulų krušos. Gulėdamas ant grindų, Trockis girdėjo, kad kažkas įėjo į tamsų jo miegamąjį, iššovė dar keletą ten šūvių ir vėl išėjo, matyt, tvirtai įsitikinę, kad nuo tokios kulkosvaizdžių ugnies niekas negalėjo išlikti gyvas. Po to užpuolikai sėdėjo automobilius ir išvažiavo.

Sio užpuolimo paslaptis iki šiolie taip pat tebėra neišaiškinta. Trockis su žmona stebuklingai išsigelbėjo. Bet po kelių dienų vienoje duobėje buvo rastas Roberto Scheldono Hartės lavonas, visas aplipęs kalkėmis.

Keturioms dienoms po šio užpuolimo praėjus, Jacsonas nuvažiavo prie Trockio namų paimti Rosmersų ir Trockienės į Vera Cruzą. Jis rado visus juos pusryčiaujančius ir Jacsonui buvo pasiūlyta išgerti puoduką kavos. Čia pirmą kartą Jacsonas veidas prieš veidą susidūrė su pačiu Leonu Trockiu. Ir nuo šios dienos jis tapo mielas svečias Trockių namuose.

(Bus daugiau)

KULTŪRINĖ KRONIKA

KNYGA APIE BALTIJOS OKUPANTAMS NEPATINKA LIETUVA

Archeologė dr. Alseikaitė - Gimbutienė parašė anglų kalba knygą „Baltijos valstybių proistorė“ ir „Lietuvos kryžiai“. Bet knygos laukia leidėjų.

LITERATŪRINĖS DISKUSIJOS

Čikagoje rašytojų susirinkime rašytojas Aloyzas Baronas skaitė literatūrinėmis temomis referatą, kuris sukėlęs gyvų diskusijų. Jankevičiūtė skaitė naujai parašytą vaizdelį.

KAIP „DIRBA“ LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJA

Lietuvos mokslų akademijos prezidentas prof. J. Matulis ir kiti tos „mokslo“ įstaigos akademikai priversti dirbti ne mokslinį, bet propagandinį darbą. Intensyvi propaganda, kurioje įkinkyti visi akademikai, yra laikoma didžiausiu sovietiniu mokslu. O kur gi tikras mokslas? Kur akademijos moksliniai darbo vaisiai? Kodėl jais komunistai nesigiria?

IR KIPRĄ PETRAUSKĄ PAKINK...

Kipras Petrauskas propagandinei, užsieniams skirtai spaudai, priverstas buvo parašyti straipsnį, kuriame turėjo pagirti sovietinę santvarką. Bet jo straipsnis labai santūrus ir apie sovietinius stebuklus nieko nekalba. Žinodami K. Petrauską, galime patikėti, kad jeigu tą straipsnį ir ne jis pats rasė, tai jis jį skaitė ir koregavo. Tik Petrauskui galėjo būti leista sovietų neliaupsinti.

SPALIO „BATAI“ LONDONE

Jaunas rašytojas Spais, seniai išleidęs satyrų rinkinį „Trylika nelaimių“, parašė komediją „Batai“, kuri buvo pastatyta lietuvių scenoje Londone. Režisavęs A. Kaulėnas.

— D. S. Griškaitė, rugpjūčio 12 d. išvyko į Europą patalinti savo dainavimo ir, gali būti, dainuoti kaikuriuose operose.

— Londone susidaręs lietuvių „Vaidylos“ sambūris pastatė dramą „Klasta ir meilė“. Sambūris ruošiasi statyti kitus spektaklius.

Mokyklų dailės darbų parodoje pasirodė, kad vaikai mėgė ta piešti nepriklausomos Lietuvos gyvenimo vaizdus: vien kiemius, bažnyčias ūkininkus. Dėl to sovietinė spauda puola ir mokinius ir ypač mokytojus, kurie esą nematė, kad sovietinis gyvenimas pakeitęs Lietuvos veidą — pridaręs kolchozinių dvarų ir tt.

JAUNA FILMŲ AKTORE LIETUVAITĖ

Buvusio Lietuvos teisingumo ministerio A. Žilinsko, 1943 metais rusų nukankinto Sibire, duklė Dalia Kamilė Žilinskaitė pernai buvo pakviesta vaidinti Švedijos filmų bendrovės statomose filmuose. Išvykdamą į pietinę Prancūziją, kame gyvena jos motina, ji dalyvavo viename filme, kuriame vaidino nelaimingos čigonės rolę. Filmas skirtas vaikams ir netrukus pasirodys Švedijos ekranuose.

VISUOMENĖS TEISMAS ANGLIJOJE

Anglijos lietuviai, pastebėję daug visokių savo tarpe trūkumų, padarė viešą visuomenės teismą. Buvo pateiktas kaltinamasis aktas ir nurodyti kaltinimai. Prokurorai kaltino, o kaltinamosios visuomenės atstovai gynėsi. Teismas iššaukė labai gyvą susidomėjimą ir buvo gausus publikos.

Girdėti, kad ir Montrealyje kyla mintis padaryti visuomenės teismą, nes ir Kanados lietuvių tarpe yra daug neigiamų, kurias reikia išsiaiškinti, ir rasti būdų jas pašalinti. Teismas numatomas rudenį.

— Anglijos Manchestery sušikūrusi „Rankdarbių“ organizacija įsteigė moterims dailių rankdarbių kursą.

— J. Petrėnas pasitraukęs iš „Mūsų Kelio“ redakcinio kolektyvo. „Mūsų Kelį“ dabar redaguoja Henrikas Blazas, gerai patyręs žurnalistas ir redaktorius, kalbėjęs nacių koncentracijos stovykloje.

— Dramos aktorius A. Žukauskas Maskagni vardo operos studijoje pradėjo mokyti jaunus dainininkus vaidybos. Jie dabar ruošia Gounod operą „Faustas“.

D E M E S I O

Villasaliečiams ir apylinkėms lietuviams!
Ekspertas radio ir elektrinių reikmenų taisyme.
Prekyba ir pataisymai.
PETE'S RADIO SERVICE
7688 Edvard St., Ville Lasalle. HE 3372

Mesine ir maisto produktai

SAVININKAS JUOZAS PAPLAUSKAS

1918 FRONTENAC, MONTREAL

TEL. FA 0209

Lietuvis laikrodininkas, turįs ilgametę praktiką,

ZUKAS ANTANAS

1062 Riverview Ave. Verdun, Montreal, Que. Tel. TR 2050, priima pataisymams įvairius laikrodžius.

Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Kainos žemesnės, kaip kitur. Už pataisymus garantuoja. Kreiptis vakarais po 6.30 val

Lietuviška moteru kirpykla

Daro šukavimą, pusmetinius ir trumpalaikius frizavimus, dažymą ir kt.

Sav. MURUTĖ DODONAITĖ
(B. M. Dodon)

2521 Centre St., Montreal. Tel. FI 0208

LIETUVIŠKA

BALDU KRAUTUVE

IR DIRBTUVĖ.

PARDUODAME GATAVUS, PRIMAME UŽSAKYMUS IR PATAISYMUS.

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING CO
899 BLOOR ST. W. TORONTO, TEL. LO 1438,
SAV. J. KAMICHAITIS. PATARIMAI VELTUI

Tel. HE 4114

S. MAZULAITIS

SIUVĖJAS

6920 Monk Blvd, Ville Emard, Montreal, Tramvajus 36.

KRIMINALINĖ AR CIVILINĖ BYLA?

MES SUTEIKAME JUMS

TEISINĖ - KALBINĖ PAGALBA

Tvarkome imigracijos, pilietybės, palikimų bylas; su darome daibo, buto garantijas, dokumentus, patvirtintus vertimus; tarpininkaujame nuosavybę perkant, par duodant; atstovaujame įmonėse, įstaigose; teikiame visokeriopą informaciją; giname Kanados ir kitų kraštų lietuvių interesus. Jums patarnavimus atlieka teisininkai ir kalbininkai, studijavę Amerikos bei Europos universitetuose.

JONAS J. JUŠKAITIS

108 St. George St., Toronto, Ont., Canada, Tel. KI 1494

TEL. FI. 2682

Marche BOULEVARD Market

SAV. PAUL GUDAS,

MESA, ALUS, GROSETERIJA, DARŽOVES.

6033 Monk Blvd., VILLE EMARD, Montreal.

MOKINKIMES ANGLISKAI

LESLIE MACKINTOSH

Anglų kalbos mokytojas tarptautiniame YMCA skyriuje Montrealyje.

ŠEŠIŲ MĖNESIŲ KURSAI PAŽENGUSIEMS MOKINIAMS.

Siųskite penkis dolerius reregistracijai ir mokėkite tris dolerius mėnesiui.

Rašykite:

Leslie Mackintosh Reg'd., P. O. Box 294, Westmount, Quebec.

Bendruomeniškos nuotaiškos

Neperseniausias savo amžių ir negalįs pasigirti didesniais veiklos atsiekimais išsišklaidžiusio ir praėjusio m. p. šešėliais beverdančio Onario metropolio lietuviškoji visuomenė, Toronto ALOK-kas nuo realios bendruomenės suorganizavimo fazės įžengė į darbingą ir tvirtą kelią, savo veikla keisdamas nenormalius tarp atskirų grupių susidariusius santykius.

Tautiečių surašymas, kuris buvo pravedamas laisvo užsiregistravimo principu, po pusantro mėnesio laiko davė nepilną, bet vertingą pasekinę: naujų Toronto lietuvių bendruomenės kartotekoj atsidūrė per 1000 pavardžių, kurios, nežiūrint išgyventų organizacinių nusivylimų, suprato platesnį bendruomenės mintį. Tuo būdu tikslas atsiektas maždaug 30—40%. Toronto ALOK-kas, truputį palaukęs šėšėnio rudens sezono, numato greitai pereiti prie vykdomųjų organų rinkimų ir tuo užbaigti bendruomenės įforminimą. Ši tuo atžvilgiu jis pasigenda smulkesnių instrukcijų ir nustatytos tvarkos formalumų iš vyriausiojo Montrealio komiteto.

Toronto ALOK-o objektyviai laikyseną galima pailiustruoti vienu nesmagiu skundo reikalu, kuris atsitiktinai liestas patį komitetą, dėl vienos pusės užsipyrimo kurį laiką veikė normalia veiklos eiga. Šita vieša paslaptis, kad vietinės parapijos klebonas, įveltas

vieno asmens privatu skundą miesto vyskupui, neduodamas jokio pareiškimo, moraliai spaudė ALOK-ą griežtai į tai reaguoti. Kadangi skundas dėl datos buvo surištas su čiuuriniškiu priėmimu parapijos salė, bendruomenės laikas, kaip priėmimo rengėjas, ra do reikalą tik išreikšti klebonui savo apgailestavimą dėl to kio incidento. Šita misija valdybos vardu buvo atlikta sąjungos, evangelikų ir socialistų atstovo, įrodant, kad Toronto ALOK-e bendruomenės dar bui ir jo geresniam pasisekimui yra reikiama gražus sutarimas. Tačiau ir to nepakakus, komitetas perduoda visą šį aštrėjantį ir bendruomenės neliečiantį, kaip privatus incin dentas, reikalą Toronto organizacijų seimeliui. Reikia tik išreikšti apgailestavimą, kad dėl praeties nuodėmių ir atskirų poelgių nenuo laikumo kyla nereikalinga įtampa, kurios pasekmė net pats LOK gauna pajusti klaidingai suprata linkme taikomas sankcijas.

Toronto ALOK-o darbą aktyviai remia pagal savo pajėgumą visi organizaciniai vienetai. Čia tarp kitų norėtusi iškelti lietuvių skautų darbštumą ir tautinį sąmoningumą, kuri komitetui visuose jo planuose teikia didelės paramos, nežiūrint, kad skautai tautinio atstovavimo atžvilgiu daug dėmesio turi skirti ir vietiniams kanadiečiams. Kiekvienam tau tiškam perengimui ir reikalui jie atranda laiko ir žmonių ir

— Hamiltono lietuvių, išdutos gražiai reprezentacijai. Vysk. M. Valančiaus vardo, pradžios mokykla, savo naujusius mokslo metus, pradeda rugsėjo mėn. pradžioje. Visi tėvai, mokyklinio amžiaus vaikus yra prašomi užrašyti pas mokyklos vedėją p. Mikšį.

— Po trumpų vasaros atostogų, Hamiltono lietuvių kultūrinis gyvenimas vėl atgyja. Pradžią padarė HLDM būrelis, suvaides K. Inčiūros, 4 veiksmų dramą „Dr. Vincas Kudirka“, toliau — rugsėjo mėn. 2 d. susilaukėme Monte alio Lietuvių Dramos Teatro su K. Škėmos „Živilė“. HLSK „Kovas“, rugsėjo mėn. 16 d. (šeštadienį) Central Hall salėje (213 James Str. N.) rengia pirmus rudens šokius. Taspats klubas, rugsėjo mėn. 30 d., rumunų salėje, rengia savo metinę šventę su menine ir sportine programa.

— Spalio mėn. 28 d. į Toronto atvyksta žinomas Čikagos — Alice Stephens — Steponavičienės mergaičių choras. Ar nevertėtų vietos organizacijoms pagalvoti apie jo atskvietimą penktadienį, spalio mėn. 27 d. į Hamiltoną? Šis choras (ypač kad jis savo repertuare turi daug anglišių dainų) tikrai pasitarnautų mūsų

už tat dažnai be nuoširdžios padėkos ir įvertinimo kartais išsaurų partinių vežimėlių gauda... nepagrįstų dyglių. Šios judrios organizacijos atstovas yra dabartinio ALOK-o sekretorius.

Esant Toronto ALOK-ui ne pertvirciausio finansinė padėty, nes vienintelės gėgužinės oras iškretė vidutinį pokštą. Pagindiniai liet. visuomenės reikalai, kaip Kanados metinei parodai pasirengimas, kur be vietinių dailės pajėgų taip pat dalyvauja dail. Tamošaičių grupė iš Montrealio, Rugsėjo 8 minėjimas, tautos Namų projektas ir etc. randa tinkamą pospyrį.

Čia dideli nuopelnai priklausos visų organizacijų atstovams, kurių pastangos iškelia Toronto LOK-ą į rimtą ir gražiai bendro darbo norus ir tikėtina laikinus tarpusavio nelygumus derinantį bendruomenišką vienetą.

Algirdas Pulkys.

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAI DOTUVIŲ

DIREKTORIUS
J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJU VISADA PASIRUOŠES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

RENE BOURDAGES Reg'd
MAMERTAS MAČIUKAS

DIPLOMUOTAS VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

Aukščiausios kokybės vyriškų ir moteriškų rūbų siuvykla.
Telef. FRontenac 9141. Res. CL 4746.

Kampas Mount Royal ir Breb euf,

įėjimas: 4504 Brebeuf Street.

Lietuvišką kuygą reklamavęs piknikas

Kaminskiečių metinį pikniką, įvykusį Oakvillėje rugpjūčio 20 d., reikia laikyti pikniku, kuris labai vykusiai ir su maniai reklamavo lietuvišką knygą. Pikniko programoj prastavas literatūrinis pusvalandis, kaip tik buvo aiškiausias to įrodymas. Literatūros pusvalandžio autorai du mūsų jauni ir daug žadą poetai — Franas Kozulis ir Balys Rukša — vykusiai buvo perstatyti dr. Ancevičiaus labai gausiai publikai ir savo kūryba, skaitoma per garsiakalbį, tiesiog kerėjo pikniko dalyvius, ką aiškiai ro dē jų deklamacijas lydėję audringi aplodismentai. Kaminskiečių organizacijos vadovybė, pagerbdama abu poetus, iškilmingai įteikė jiems po egzempliorių Vinco Krėvės „Dangaus ir Žemės sūnūs“ su atitinkamu įrašu.

Po to pikniko rengėjai per garsiakalbį pranešė, kad čia pat piknike galima įsigyti Balio Rukšos eilėraščių rinkinį su autoriaus autografu ir labai apgailestavo, kad Pranas Kozulis pamiršo paimti su savim savo paskutinį rinkinį. To pra nešimo efektas buvo didelis. Daug kas tuoj pat nusipirko Balio Rukšos eilėraščių. O po etas Rukša tiesiog sujaudino daugelį kuomet iš jauniausiųjų jis atsisakė imti už savo knygą pinigų.

Bet visu tuo nesibaigė lietuviškos knygos propaganda. Kaminskiečiai lietuvišką knygą reklamavo toliau apdovano dami vyrų ir moterų bėgimo varžybų laimėtojus Vinco Krėvės ir Liudo Dovydeno raštais. Ir taip laimėjusiems pirmas vietas p. Danilevičiui ir p. Pet rulytei buvo įteikti Krėvės „Dangaus ir Žemės sūnūs“ su atitinkamu organizacijos įrašu; o laimėjusiems antras vietas p. Andriuliui ir p. Burdulytei buvo įteikti su tokiu pat įra šu Liudo Dovydeno „Žmonės ant vieškelio“. Kad tokia propaganda pasidarytų įpročiu visose lietuviškose kolonijose.

Minimam piknikui, kuris daugelio visai teisingai skatomas vienu iš geriausių pavykusių lietuviškų piknikų, be to, buvo labai gražiai praversti premijuo ti šokiai, kuriuose premijas la mėjo sekančios poros: valsa — p. Macikūnas su p. Šubatinikai te, tango — p. Giedraitis su p. Trumpickaitė; polka — p. Dragūnas su p. Skorobogotaite ir

žiribaką pp. Daugėlos. Laimėju sioms poroms buvo įteikta po dėžę šokoladinių saldainių. Vir vės traukime tarp vedusių ir nevedusių, kur dalyvavo per 20 bū laimėję „singeliai“, kurie buvo apdovanoti alaus dėže. stiprių vyrų, po ilgesnių varžy

Be to gi buvo puikios sąlygos šokiais, didelė, gerai išvakuotoji platforma, grojant geram orkestrui. Šokiai turėjo labai didelį pasisekimą ir už truko iki 8 val. vak. Bendrai, piknikas buvo puikus ir labai gerai pasitarnavo lietuvių bei, ypač lietuviškos knygos reklamai.

Dalyvavęs.

GINTO STANENO IR MIL DOS SEŠTAKAUSKAITES SUTUOKTUVES

Rugpjūčio 26 d. du jauni žmonės sukūrė naują lietuvišką šeimą: susituokė Gintas Stanėnas iš Oakvillės su Milda Seštakauskaite iš Hamiltono. Abu jaunavedžiai yra labai jauni žmonės: Gintas gimęs Kaune 1925 m. lapkričio 8 d., Milda gimusi Vilkavišky 1929 m. birželio 1 d. Karo audry abu buvo išstumti iš gimtojo krašto ir prieš porą metų likimo atblokšti Kanadon. Prieš metus įsijedū susipažino lietuvių socialistų pik nike Oakvillėje ir bematant vienas antrą pamilo. Metus pa draugavę, jaunuoliai pasiryžo šeimyniniam gyvenimui, abu kartu kurti bendrą gyvenimą.

Sutuoktuvės įvyko lietuvių parapijos bažnyčioje Hamiltone. Oakvillėje, Kanados karo ve teranų salė, įvyko vestuvinis subuvimas, kurin susirinko jaunųjų giminės, draugai ir bičiuliai iš Oakvillės, Hamiltono ir Toronto. Subuvimas parėjo la bai jaukioji nuotaiškoj. Subu vimo dalyviai apdovanojo jaunavedžius dovanomis ir palydėjo jaunuosius širdingiausiais linkėjimais į naują gyvenimą. Reikia pažymėti, kad Gintas Stanėnas yra visuomeniškai nusiteikęs jaunuolis ir kaipo prof. J. Kaminskio vardo lietuvių socialdemokratų organizacijos sekretorius, aktingai dalyvauja visuomeniškame lietuvių gyvenime.

Dalyvavęs.

GAUTI LAISKAI

K. Smilgevičiui,
Dipl. inž. Alfonsui Ilekui,
gyvenusiame Vokietijoje, D. P. Camp Mack Wendelhofen, Bayreuth, Germany.

TR. 8112

Lankydamiš Ville Lasalle ar vykdam i lietuvių pikniką atsilankykite

LIETUVIŲ SVETAINEJE

pas BRONIŲ JAZOKĄ

7682 EDWARD St. (kampas 6 av.), VILLE LASALLE.

Dėmesio šeiminkėms!

Geriausį pasirinkimą aukščiausios rūšies visada šviežio maisto produktų bei rinktinės mesos ir Jūsų mėgiamos rūšies alaus duoda

Jurgis Mačionis

G.M. Grosery

5292 Bannantyne Ave. (kampas Melrose) Verdun.

Prijimame užsakymus telefonu HE 0991 ir pristatome į namus.

Siuntinys Nr. 1—\$6.90

2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. saliami dešros
2 sv. (be 2 oza.) ken. bek.
1 dėž. margarino. (400 g)

Siuntinys Nr. 6

A. 10 sv. cukraus—\$2.10
B. 20 sv. cukraus - \$ 3.60

Siuntinys Nr. 7

A. 10 sv. kv. miltų \$2.60
B. 20 sv. kv. miltų \$ 3.20

Siuntinys Nr. 10—\$6.40

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. degintos kavos
1 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 14—\$5.80

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. cukraus
1 sv. marmelado
1 sv. kiaulienos mėsos
2 gab. tualet. muilo

Siuntinys Nr. 19—\$9.95

4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
4 sv. degintos kavos
4 1/2 sv. cukraus
2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 25

E. 10 sv. grynų kiaulinių taukų \$ 4.60

SOTUS ALKANAM PADEK

AID OVERSEAS, INC., 2244 W. 23rd PLACE, CHICAGO 8, ILL., USA.

Aid Overseas, Inc. siunčia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo. Prašykite pilno siuntinių sąrašo. Pristatymas trunka apie 18 dienų.

Aid Overseas, Inc., maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL.

UŽSAKANT DIDESNIUS KIEKIUS DUODAMA NUOL AIDA.

C. 15 sv. grynų kiaulinių taukų \$ 5.75

D. 37 sv. grynų kiaulinių taukų \$ 10.50

Siuntinys Nr. 30

A. 5 sv. deg. kavos \$ 5.80
B. 5 sv. degintos kavos 5 skard. dėž. \$ 6.10

Siuntinys Nr. 42—\$6.95

2 sv. (be 2 oza.) sviesto
2 sv. 3 oza. rūkytų lašinių
2 sv. 3 oza. kiaulinių taukų
1 sv. 2 oza. šokolado
1 sv. 2 oza. cukraus
1 sv. 2 oza. degintos kavos

Siuntinys Nr. 63—\$9.95

2 sv. 3 oza. rūkytų lašinių
2 sv. 3 oza. piln. rieš. sūrio
2 sv. 3 oza. cukraus
2 sv. 3 oza. ryžių
2 sv. (be 3 oza.) k. taukų
2 sv. (be 2 oza.) margarino
1 sv. kakavos
1 dėž. (400 gr.) grietinės

1 sv. pieno miltelių

2 sv. degintos kavos
4 oza. arbatos
1/2 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 74—\$4.70

1 sv. 2 oza. rūkytų lašinių
1 sv. 2 oza. nedeg. kavos
1 sv. 2 oza. avižinių dribs.
1 sv. 2 oza. cukraus
1 sv. 2 oza. pilno rieš. sūr.
1/2 sv. šokolado
1 dėž. (400 g) margarino
1 sv. pieno miltelių

Siuntinys Nr. 77—\$6.90

2 sv. (be 2 oza.) sviesto
2 sv. (be 2 oza.) k. taukų
1 sv. kakavos
1 sv. šokolado

1 sv. ryžių

2 sv. 3 oza. rūkytų lašinių

Siuntinys Nr. 90—\$5.00

1 sv. 2 oza. kiaulinių taukų
1 sv. 2 oza. rūkytų lašinių
1 sv. 2 oza. dešros
1 sv. 2 oza. sūrio
1 sv. 2 oza. degintos kavos
1 sv. ryžių

Siuntinys Nr. 93—\$6.95

5 sv. degintos kavos
5 sv. kiaulinių taukų

Siuntinys Nr. 94

A. 5 1/2 sv. šokolado \$4.50
B. 8 sv. bičių med. \$4.80
C. 5 sv. kakavos .. \$3.40
D. 10 sv. džiov. slyv. \$3.60
E. 5 1/2 sv. margar. \$3.50

MŪSU SPORTAS

VYTIS KOPIA Į PRIEKĮ

Ptskutinės 2 futbolo rungtys išspręstas teigiamai, pirmąjį su Mimico Blach ir Stewarts komandomis atnešė lie- tuviams dvi pergales ir 4 pir- menybių taškus. Pirminybėse priešininkas buvo nugalėtas 2:1 (1:0) P. Asikanen ir K. Kižio įvarčii, antrasis kapitu- liavo 7:0 (2:0) rezultatu. „Vy- ties“ centro puolėjas suomis P. Asikanen rekordiskai sušau- dę 5 įvarčius, kitus 2 papildė A. Pulkauninkas, abiejose run- gtynėse sužaidę du nauji spor- tininkai K. Kižys ir A. Mikuls kis.

Pirmenybių lentelė eina su pirmąjančiais Massey Harris ir Tartans, kurie lig šiol pra- radę po 6 taškus, nes antrame rate Tartans atsiekė 2:0 perga- lę prieš M-H. Toliau seka vy- tiečiai su 8 taškų nuotoliu. Je- jų pavėluotai paduotas skun- das prieš vengrus, kurie pasi- naudojo rungtynėse prieš lietu- vius trijų kituose klubuose re- gistruotų žaidėjų pagalba, bus

„Vyties“ futbolininkai gre- ta vykstančiame Campbell tau- rės turnyre iškovė jau į pusiau- finalą, kuriame priešininku gauna Hungaria. Suasirėjusia- me pabaigos tempe vytičiai komandą šiek tiek apsilpnū- sezoniniai tabako darbai, kurie atitraukė dalį žaidėjų.

— alpk —

— Kinijos, olimpinės ko- mandos dalyvis, ilgųjų nuoto- lių bėgikas — Wang Chen Ling Californijoje laimėjo ma- ratono bėgimą, prabėgdamas 26 mylias per 2 val. 28 min. ir 29 sek.

RUSIJA ŠEIMININKAUJA PAVERGTOJE LIETUVOJE

(Atkelta iš 2-ro pusl.)
mas greitais tempais. Sekan- čią dieną rugsėjo 1 d., Rusija paėmė visą Susisiekimo minis- terijos turta: geležinkelius, vagonus, dirbtuves, Susisieki- mo ministerijos pastatus, o tar- nautojų daugumą išmetė iš dar- bo. Maža to, įsteigė specia- lius teismus, kuriuose pradėjo teisti tariamus „liaudies prie- šus“.

Visus Lietuvos geležinke- lius perėmė Maskvos įgalioti- nis Lochmatov.

Tuoju geležinkelių begius persiuvo į plačius rusiškus bė- gius, o vagonus ir garvežius perdirbinėjo, taikydami tiems bėgiams. Pasirodė gramozdiš- ki, nevalyvai padirbti rusiški, nepatogūs vagonai.

Ligtol buvęs punktualus ir greitas susisiekimas sutriko. Niekad nebuvai tikras, kad traukiniai išeis pagal tvarka- raštį ir ateis į paskirtą vietą nustatytu laiku. Nenuostabu, kad Vilniaus geležinkelių sto- tyje pasirodė dideli plakatai su šūkais:

„Dobjomse staprocentnoj otpravki pojezdov“;

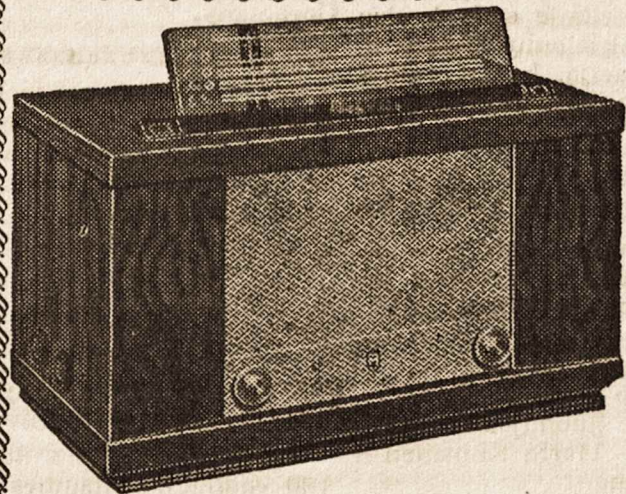
kas lietuviškai reiškia: „iško- vokime šimtaprocentinio trau- kinių išsiuntimo“. Žmonės skaitė ir traukė pečiais: kokia gi kalba gali būti, kad reikia ir dėl traukinių išsiuntimo kovo- ti... Juk yra tvarkaraštis ir pagal tvarkaraštį viskas daro- ma. Nepriklausomoje Lietuvo- je nebuvo nė klausimo, kad traukiny- gali būti neišsiųstas, jeigu yra paskirtas. Tai yra taip aišku, kad dėl to reikėtų dar plakatus daryti ir kovoti...

Tai, matyt, tuo skiriasi so- cialistinė ar komunistinė sant- varka, kad tvarkaraštis gali skelbti gražią tvarką, bet gyve- nimas eina savo keliu ir įstaty- mo nepaiso... Įstatymas — tai tikta apgaulė, tikta nepa- siekiamas tikslas, dėl kurio rei- kėtų kovoti, bet jo nepasiekti...

Deja, taip yra Sovietų Rusi- joje. Šis geležinkelių pavyz- dys labai būdingas visam so- vietiniam gyvenimui: tai, kas skelbiama yra labai gražu, o

REIKALINGA
PADAVĖJA-JAS
lietuvių svetainėje.
7682 Edward St., Ville Lasalle.
Teirautis asmeniškai ar telef.
TR 8112

BALTICKA
Lietuviai batsiuvis.
Pataisymai ir užsakymai.
5355 Verdun Ave., VERDUN
Tel. HE 4547.

ŽINIOS TIESIOG IŠ EUROPOS!

Išgirsite žinias ir savo mėgiamą radio pro- gramą tiesioginiai iš Europos ir Azijos stočių garsioju PHILIPS aparatu.

Nemokamas priedas — viso pasaulio radijo trumpųjų bangų rodiklis.

Reikalui esant lengvos išsimokėjimo sąlygos.

Bruno COUSINEAU

6225 Monk Blvd., Ville Emard, Montreal.

CLIFF LUMSDEN VĖL NUGALĖJO CNE.

Siuo laiku vykstančio To- ronto Kanados tautinėje paio- doje žymią vietą užima įvairūs sporto parengimai. Pagal tra- diciją, kuri tęsiasi jau per 20 metų, didžiausios sportinės var- žybos įvyksta 15 mylių plauki- me kurio nugalėtojai atlygina- mi stambiais premijomis.

Rugpjūčio mėn. 29 d. po pradžmės šūvio dižiojojo paro- dos prieplaukoj į vandenį sunė- rė 65 plaukėjai, kurie susivar- žė vienoj iš sunkiausių pasau- lyj plaukimo distancijų. Nežiū- rint, kad temperatūra šiomet buvo žymiai palankesnė, duo- tą atstumą perplaukė tik 15 dalyvių.

Po šeštos mylios išlindęs į priekį 19 metų Cliff Lumsden iš New-Toronto išlaikė pirmuo- ju iki pat pabaigos, antru kai- tu iš eilės nusisėdamas didįjį parodos trofejų. Už pusės my- lios atsilikęs antruoju užbaigė Tommy Park jr. iš Hamiltono ir trečiuoju — Ben Gazel iš Toronto, palikdami užpakaly- je svečius sportininkus iš USA.

Jau naujas Lumsden gavo 5,950 dol. premiją, kada ant- ros ir trečios vietos laimėtojai pasitenkino 2,750 ir 1000 dol. dovanomis.

Maratoninis 15 mylių plauki- mas reikalauja ilgo pasiruoši- mo ir daug ištvermės. Todėl neveltui C. Lumsden po pir- mosios savo pergalės pereitų metų parodoj iš entuziastiškų New-Toronto gyventojų gavo dovanų naują automobilį.

Pereitais metais plaukine dalyvavo ir vienas lietuvis, ro- dės B. Bedarfis, kuris dėl šal- to vandens ir stokos trenruo- čių nepajėgė išlaikyti viso at- stuono.

— alpk —

SPORTAS VOKIETIJOJE

Wentorf'as. Wentorio per- cinamoje stovykloje atsiradus keletai pajėgesnių krepšini- ku, buvo sudaryta lietuvių krepšinio komanda. Rugpjūčio 3 d. įvyko rungtynės su vietos latvių komanda. Lietuviai, iš- vystę didelį žaidimo tempą, rungtynes laimėjo 57:48 (19: 24).

Rugpjūčio 7 d. įvyko revan- šinės rungtynės. Ši kartą lat- viai avo komandą sustiprinę buvusios Liubecko „Ryga“ žai- dėjas. Rungtynės buvo kietos ir permainingos. Laimėtojas iki pabaigos nebuvo aiškus, bet prieš pat pabaigą latviams pa- vyko keletas tolimų metimų, kas ir nulėmė laimėjimą latvių pusėn rezultatu 50:43 (19:21).

Per abejas rungtynes lietu- vius atstovavo: Leveckis 50, Plepys 30, Vosylius 5, Strotys 5, Kempka 10.

Rugpjūčio 10 d. Wentorfe viešėjo anglų zonos latvių krep-

šinio meisteris Osnabrūcko sargybų dalinių komanda, ku- ri žaidė prieš Wentorfo lietu- vių - latvių rinktinę. Wentor- fo rinktinė pasirodė gana pa- jėgus krepšinio vienetas. Pa- rodžiusi gražų žaidimą, rung- tynes laimėjo 50:29 (22:11) pasekme. Wentorfo rinktinė rugpjūčio 12 d. žaidė prieš Augustodorfo latvius. Rungty- nes lengvai laimėjo Wentorf'as 44:30 (25:17).

Rugpjūčio 14 d. Wentorfe viešėjo Šiaurės Vokietijos meisteris E. T. V. Hamburg. Tai gana pajėgus krepšinio vienetas. Visi jo žaidėjai aukš- to ūgio, ypatingai stiprūs pa- suotėse, bet šiek tiek silpnoki metimuose. Abi komandos iš- vystė didelį tempą ir gražų žaidimą, tuo suteikdamas žiū- rovams retą progą pamatyti aukštos klasės krepšinį. Rung- tynes laimėjo Wentorfo lietu- vių - latvių rinktinė 30:23 (14:11). Visose rungtynėse Wentorfo rinktinėje žaidė: Le- veckis, Plepys, Roganis ir Šupstiks, Vanags, Rėkis.

Rugpjūčio 13 d. Hambre- lengv. atl. varžybose dalyvavo lietuvis sportininkas Vytautas Leveckis laimėjęs šuolyje į to- lį I v. 6,32 ir 100 m. III v. 11,8 sek. Tenka pastebėti, kad Vy- tautas Leveckis laimėjęs dar pereitais metais priklausė jau- nių grupei. Šiais metais netu- rėdamas progos treniruotis, varžybose dalyvavo visiškai nepasiruošęs. Linkime Vytau- tui Leveckiiui išvykus į JAV, nepamiršti sporto, taip kaip jau daugelis sportininkų padarė.

B. G.ikas.

P. VAITONIS — ONTARIO ŠACHMATŲ

Žinomas mūsų šachmatų meisteris — P. Vaitonis, rug- sėjo mėn. 6 — 9 d. yra pa- kviestas dalyvauti Ontario šachmatų pirmenybėse, kurios įvyks Toronte 6 — 7 d. d. YM CA centrinėje salėje ir 8 — 9 d. d. Kanados Tautinėje paro- doje.

Tenka pažymėti, kad 1949 metais P. Vaitonis laimėjo On- tario provincijos vicemeisterio vardą.

Gero vėjo mūsų meisteriui!

Kbr.

— Žinomas Japonijos plau- kikas Furuhaši vėl pastatė nau- ją pasaulio rekordą 500 m. lais- vo stiliaus plaukime. Laikas— 5; 55,8.

PARDUODAMA

1950 metų Chevrolet mašina. Modelis De Luxe, keturių du- rų, Sedan. Su firmos garanti- ja. Kreiptis: B. Bujūnas, 2393 Iberville St., Montral, telef.: HO 7969.

IŠ PRANCŪZIJOS.

Mūsų krepšinio tremties rinktinės atstovas, Miuncheno „Gintaro“, vėliau garsiojo Schweinfurto „Kovas“ žaidė- jas V. Grybauskas, viename sa- vo laiške hamiltoniečiui štai ka- rašo: „Sveikinu Jonai, trys nauji „gintariečiai“ (Miunche- no „Gintaras“ krepšininkai — J. Bukonis, M. Gailius ir V. Grybauskas susilaukė sūnų — Kbr.) pradėjo kovą už „būvį“. Kažin ar ir jie po 20 m. žais vienoj komandoj, taip kaip ir mes?

Pas mus, Prancūzijoje, karš- ta, tačiau vakar (laiškas rašy- tas liepos mėn. 22 d.) žaidė Amerikos negrų komanda. Tu- rejome 4.000 žiūrovų, o pačia- aikštę įrengėme ant lentų, fut- bolo stadione su šviesom ir pro- žektoriais. Krepšinio stovus su stiklinėmis lentom, negrai ve- žiojasi su savimi. Išpūdis ne- paprastas. Negrų žaidimas pa- sižymėjo nepaprasta techni- ka, puikiais metimais, na ir triū- ky, bei šposų — visas rinknys! Publika buvo sužavėta ir pa- miršo net pinigą, kurį imokė- jo už bilietą.

Šiuo metu, Prancūzija per- gyvena Tour de France divi- račių lenktynes. Mano many- mu, tai sunikiausia (apie 4.800 km. — Kbr.) ir didžiausia sportinė varžyba pasaulyje. 5 — 6 dienas „ant dviračio“ po 300 — 400 km. diena poilsis ir vėl dviratis. Dabar prancūzai gali nepasakoti apie barą, vy- riausybės krizę ir kitus reika- lus. Jis iš ryto skaito ekstra- laikraščių laidas, per pietus klausosi raidio ar žiūri televi- zijos aparatą (labai mažai te- turimo), vakare vėl radio ir extra laidos. O tas miestas, ku- riame lenktynių dalyviai išsisi- „švenčia“ kaip didžiausią tau- tos šventės dieną.

Teko patirti, kad Vyt. Gry- bauskas ir FC Mulhouse krep- šinio komandos išstojo ir nau- ją sutartį žada pasirašyti su tuo pačiu klubu, kuriame žai- dzia ir antras lietuvis — Var- kala.

Kbr.

— Quebeco mieste, įvyku- sios Kanados lauko teniso pir- menybės, baigėsi tik vienų ka- viete, kur Brendan Machen įveikė Henri Rochon — 6:0, 6:0, 6:3, tuo pačiu palikdamas meisterio titulą „namuose“. Visi kiti laimėjimai „iškeliauo-“ į užsienį: moterų vienetas iš U SA, vyrų dvejetas atiteko eks- kursuojantiems po Kanadą prancūzams R. Abdeselan (Pranc. Nr. 2) ir Jean Ducos de la Harle (Prancūz. Nr. 5) ir moterų dvejetas — amerikie- tėms.

Pranešimai

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖ- JIMAS WINNIPEGE NUKELIAMAS.

Dėl susidėjusių aplinkybių, Rugsėjo 8-šios, Tautos Šven- tės minėjimas iš rugsėjo 10, nukeliamas į rugsėjo 17 d. Šv. Mišios 11 val. St. Paul College koplyčioj. Paskaita ir menine dans 7 v. v. Lietuvių klubo pa- talpose, 240 Manitoba Ave. KLB Winnipeg Apyl. K-tas.

WELLANDAS MINES RUGSEJO 8 D.

Welland, Ont. K. L. B-nės, Wellando Apylinkės Laikina- sis Org. Komitetas rugsėjo mėn. 9 d. (šeštadienį) 4 val. p. p. rengia „Rugsėjo 8 d.“ mi- nėjimą ir naktinius šokius po stogų. Minėjime laukiamas Lietuvos Generalinis konsulas Kanadoje p. Vyt. Gylus.

Minėjimas ir šokiai įvyks St. Stephan hall, East Main St. Port-Robinson Rd. (toje pačio- je vietoje, kur buvo pernai Jo- ninių geguzinė). Vaziuoti: į rytus nuo Wellando apie 1 my- lią.

Wellando ir apylinkės lietu- viai maloniai prašomi minėji- me ir šokiuose dalyvauti.

KLB Welland'o ALO Kom-tas

PAIESKOJIMAI

— Prašomas atsiliiepti dip- lomuotas statybos inžinierius Alfonsas Ilekis, kuris 1947. 4. 29. laišku kreipėsi į Lietuvos garbės konsulą Kanadoje ir prie laiško pridėjo savo diplo- mo nuorašą, patvirtintą Bayre- uto lietuvių tremtinių komite- to, gyvenęs D. P. Camp Mack Wandelhofen, Bayreith, Ger- many, arba jį žinantieji prašo- mi pranešti jo adresą „Nepri- klausomos Lietuvos“ redakci- jai (3A — 4th Ave, Ville La- salle, Montreal, P. Q., Cana- da).

— Mikas Taparauskas (ad- resas: 3582 Durocher St., Montreal 2, P. Q.) prašo atsi- liepti Sudbury gyvenantį Kle- mą Žukauską.

— Jonas Naujokas, Ind. Hostel, Bobbington Nr., Stour bridge, Worc's, England, ieš- ko Felikso Guja, anksčiau gy- venusio Orcat Lakes Paper Co Ltd. Valora, Ont. Via Fort Williams, Ont. Camp 307, Cana- da.

„NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“ — REMIA LIETUVŲ LAISVĖS KOVĄ!

Jei Jums reikalingas elektrinis darbas šaukite

VIRBALL ELECTRIC REG'D

TEL. DO. 3655

Lietuviai Elektros Kontraktorius

Darbas garantuotas — Greitas patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis

Savininkas: STASYS VIRBALAS, TEL. DO. 3655
816 JEAN TALON, W, MONTREAL

ATEITIS BE RŪPESČŲ.

ŠEIMA APRŪPINTA.

Geriausia proga apsirūpinti ateitimi ir išvengti gydy- mosi išlaidų jeigu laiku apsiūrausi,

„THE MACCABEES INS.CO.“

kuri jau 72 metus sąžiningai patarnauja ir draudžia nuo nelaimingų atsitikimų, ligos atveju ir specialiai mažamečius vaikus.

Informacijas teikia ir apdraudimą atlieka naujai pa- skirtas atstovas:

JONAS BERŽINSKAS,

88 Annette St., Toronto, Ont., telef. LY. 2816.

P. S. Draudimas atliekamas ir provincijoje gyvenan- tiems (šeštadieniais ir sekmadieniais).

JOE HAVER

Radio Tarnyba

Taisomi visų rūšių aparatai.

TELEFONAS Randolph 4708.

63 ST. CLAIR AVE. EAST. TORONTO.

Lietuviška krautuvė

„Richard's Meat Market“

SAV. POVILAS PETRONIS.

Lietuviškos gamybos dešros, įvairių rūšių mėsos, daržovės, groseterija.

5898 Verdun Ave., Verdun TR 0281

LAROSE & LEFEBVRE

Nejudomas turtas.

Lietuviai atstovai A. ŽARNAUSKAS (A. J. Zarnon).

Sąžiningai patarnaujame lietuviams, perkant bei par- duodant namus ir visų rūšių biznius.
Duodame išsimokėjimui su 1 ir 2 mortgage.

2057 St. James St. W., Montreal. Tel. WI 0227
(Dieną ir naktį)

MONTREAL

NAUJOS PARAPIJOS REIKALAI

Rugsėjo 3 d. buvo pirmosios naujojoje lietuvių parapijos bažnyčioje Verdune pamaldos. Susirinko labai daug žmonių, kurie nepaprastu pakilimu lietuvišku būdu meldėsi. Kaip ir Lietuvoje, pamaldos pradėtos Strazdelio giesme „Pulkim ant kelių“. Mišių metu giedojos choras ir visa bažnyčia. Nuotauka visų buvo pakili. Po mišių buvo giedama „Šventas, Dieve“.

Pamokslu metu klebonas kun. Kubilius, S. J., pasakė gražų pamokslą. Jis pasakė, kad būdamas JAV, gavęs telegramą atvykti į Montrealį ir čia gauti tolimesnių patvarkymų įkurti naują parapiją. J. E. Arkivyskupo buvusi tokia valia, kad pamaldos būtų pradėtos juo greičiau. Todėl jos ir daromos. Bet oficialus parapijos atidarymas bus rugsėjo 10 dieną, sekmadienį, 11 val. Parapijos reikalams spręsti ir tvarkyti klebonas prašė išrinkti komitetą.

Po pamaldų įvyko trumpas susirinkimas, kuriame išrinktas bažnyčios komitetas iš šių asmenų (pagal balsų daugumą): Marija Leknickienė, Juozas Zemaitis, Stasys Daukša, Magdalena Vilimienė, Kazys Vilčinskas, Ona Dauderienė, Stepas Kęsgaila, Julijonas Balys; kandidatais liko: Jonas Lukoševičius ir Pranas Rudinskas.

Komitetas rūpinasi bažnyčios reikalais, nes bažnyčia esą galima nuomoti arba pirkti. Ligišiol dar nepaaiškėjo, kaip bus galima padaryti. J. E. Arkivyskupo ir klebono, kuriame priklauso bažnyčia, palankumas esąs didelis, bet dar reikia gauti ir bažnytinio komiteto palankumą.

Parapijų klausimas taip esąs sprendžiamas: St. Laurent gatvė, skirianti miestą pusiau, esanti ir parapijų riba. Tačiau, kas norės priklausyti naujai parapijai, galės iš anapus priklausyti.

Naujai bažnyčiai praėjusį sekmadienį surinkta apie 1000 dolerių. Rinkliavų atžvilgiu naujoje bažnyčioje bus laukiamasi lietuviškų papročių ir privalomosios 10 ct. rinkliavos nebus. Auka — laisva.

Parapijos atidarymo iškilmėse, kurios sutampa su Tautos šventės iškilmėmis, tikimasi dalyvaus žymių svečių. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti.

Pamaldos pradėdamos sekmadienį, rugsėjo 10 dieną 10 valandą ryto, bet oficialus naujos parapijos bažnyčios (377 Willibrod St., Verdun, tarp Wellington ir Verdun gatvių) atidarymas įvyks 11 valandą.

Pamaldų metu giedos op. sol. E. Kardeleienė ir muz. A. Piešinos, kuris eina ir naujos parapijos vargonininko pareigas, vedamas choras. Iškilmėse tautiečiai maloniai prašomi dalyvauti juo skaitlingiausiai.

Papildoma teks patirti, kad pamaldų pertraukų metu bažnyčios salėje galima bus gauti užkandžių ir vaisvandenių. Taip pat ir pertraukose po pamaldų ir susirinkimo, kuris skirtas Tautos šventės minėjimui.

M. A. L. O. KOMITETAS SKELBIA RUGSĖJO 8 DIENOS MINĖJIMĄ,

kuris yra ruošiamas rugsėjo mėn. 10 dieną. Įvyks Verdune, 337 Willibrod Ave. (naujosios lietuvių parapijos patalpose) sekandžia tvarka:

- 11 val. iškilmingos pamaldos už kritusius už Lietuvos laisvę ir kenčiančią Lietuvą. Pamaldose dalyvauja organizacijų vėliavos.
- Po pamaldų ten pat minėjimo aktas. Programoje bus kūrėjo savanorio p. Viliušio paskaita. Meninėje dalyje V. D. Choro ir oktetos, vedamo p. Piešinos, pasirodymai, bei tautiniai šokiai.

A. L. O. K. Prezidiumas.

MONTREALIO LIETUVIŲ DRAMOS TEATRAS

iš gastrolų Toronto ir Hamiltone sugrįžo pirmadienio naktį. Artistus vedė savo maži-

na p. K. Lukas, o dekoracijas samdytu sunkvežimiu — A. Jonelis, kuris sugrįžo antradienio rytą. „Živilė“ Toronto ir Hamiltone turėjo gražaus pasisekimo. „Živilė“ norima rudenį pakartoti Montrealy, nes dar daugelis tautiečių jos nematė, o, be to, daugelis ir mačiusių nori ją matyti antrą kartą ir prašo ją pakartoti.

OP. SOL. E. KARDELIENE, prasižėjęs mokslo metams, pradeda duoti muzikos pamokas: dainavimo, fortepiono (piano) ir muzikos teorijos. Susitarti galima telefonu: HE 0473 arba žodžiu: 683 Beatty Ave, Verdun, P. Q.

PIANISTAS KAZYS SMILGEVIČIUS

savo bute, 6580 — 10 Ave, Rosemount, duoda piano pamokas pradedantiems ir pažengusiems kasdien vakarais nuo 6.30 ir šeštadieniais visą dieną.

KREPSINIO RUNGTYNĖS MONTREALY

Lietuvių krepšinininkai ši sekmadienį, rugsėjo 10 d. 3 val. po pietų Lafontaine parko aikštynė turės krepšinio rungtynes su viena prancūzų komanda. Lietuviai kviečiami rungtynių pasižiūrėti.

FRANK MIKALAUSKAS

prašomas atsiliepti, nes jo vardas p. Juškevičienė iš Lietuvos yra gavusi laišką, kurį nori įduoti adresatui.

SIŪLOMAS DARBAS

Estas p. Mazik siūlo 15 — 16 metų jaunuoliui darbą knygne. Darbas lengvas, galint įsigyti ir tam tikrą specialybę. Uždarbis 20 dol. per savaitę. Teirautis telefonu: SI 9956.

Yra darbo ir baldų fabrike Louis Herbert ir Decarier gatvės kampe Nr. 2547. Pradinis atlyginimas 70 ct. už valandą. Darbas dieninis.

GRAŽIOS VESTUVĖS.

Kaip kitose lietuvių kolonijose, taip ir Montrealyje be pertraukos vyksta sužadėtuvių ir vestuvės. Rugsėjo mėn. 12 d. lietuvių (Šv. Kazimiero) bažnyčioje susituokė Jurgis Gudas su vietine lietuvaite Aldona Jokšyte. Prisilaikant šio krašto tradicijų, jaunąjį palydėjo ir tėvo pareigas ėjo dėdė P. Budreika. Jaunoji atvyko su savo tėvu, lydimą penkių porų pabrolių, pamergių ir poros mažųjų.

Vestuvių balius vyko lietuvių klubo patalpose, dalyvaujant apie pusantro šimto svečių ne tik vietinių, bet ir iš JAV. Balius vyko labai puikioje nuotakoje, kadangi šių vestuvių rengėjas P. ir O. Jokšiai sugebėjo viską planingai ir gražiai suorganizuoti.

Jaunieji tą patį vakarą išvyko iš Montrealio į vasarvietę, o svečiai dar linksminosi iki rytmėčio.

Daug laimės ir sėkmės jauniems ir tėvams.

Da Levis.

GELEŽINKELIŲ STREIKUI PASIBAIGUS

Dėl geležinkelių streiko užsikimšę ir geležinkeliai ir paštai. Iš daugelio vietų, ypač iš Jungtinių Amerikos Valstijų, gavome laiškus, kuriais GG Skaitytovai teiraujasi, kodėl negauna „Nepriklausomos Lietuvos“. Atsakymas aiškus: dėl geležinkelių streiko neveikė netikėtai geležinkeliai, bet ir paštai, todėl „N. L.“ ilgiau išbuvo paštuose. Be to, matyt, dėl paštų užsikimšimo, ir po to, kai streikas jau pasibaigė, laikraštis negalėjo būti skubiai išnešiotas. „Nepriklausomos Lietuvos“ redakcija ir administracija gi darbą ir pareigą GG Skaitytovų atžvilgiu išpildė, kaip visuomet „NL“ buvo išskleidžiama kiekvieną trečią dieną naktį. Bet laikraštį norimaliai galėjo gauti tik tie tos vietos, kurios jį gaus be geležinkelio patalpinimo, t. y. — tik Montrealis.

Dramos teatro gastrolės

Kanados Lietuvių Dramos Teatras praėjusią savaitę atliko istorines gastroles — Toronto ir Hamiltone.

Toronto „Živilės“ vaidinimas vyko didelėje Eaton Auditorijoje, kuri turi apie pusantro tūkstančio vietų. Į vaidinimą atsilankė apie 1000 tautiečių. Prileidžiamą, kad publikos atsilankymui pakenkė geizinkelių streikas, nes Toronto ir Hamiltono nepasiekė „N. Lietuva“ su platesne apie „Živilės“ informacija ir reklama. Toronto tautiečiams nebuvo parankus penktadienio vakaras, nes daugelis dirba ne tik tai ilgi vėlesnio vakaro, bet ir naktį. Ne be to, kad, kaip buvo matyti iš neatsilankiusių pavarčių, buvo ir kitokių priežasčių. „Živilės“ spektaklis Toronto scenoje turėjo neblogas sąlygas. Tikrai dėl to, kad nebuvo galima scenoje padaryti repetitijų, pradžioje aktorai nebuvo prisitaikę salės akustikai, kuri labai gera dainavimui ir labai nepalanki žodžiui — aidas užmuša žodžius. Todėl pirmas veiksmas, kuris Montrealy buvo stipriausias, Toronto mažiau pasiekė auditoriją. Kiti du veiksmas jau buvo žymiai geresni.

Bendrai, gastrolės parodė, kad „Živilė“ pastatyta rimtai ir ją vaidina aktoriai profesionalai. Todėl gastrolės turėjo rimto pasisekimo. Publika, kuri supranta scenos meną, buvo patenkinta. Dėl ir Toronto scenoje KLMB atstovė p. Stepatienė bei Toronto Scene męgėjų būrelio vadovas p. Petraitis, sveikinusi gastroličius, labai rimtai ir gražiai įvertino Dramos Teatrą. Ly-

giai po vaidinimo gastroličiams suruošame pobūvyje, kuriame dalyvavo pilna Vengrų klubo salė tautiečių, labai gražiai gastroličius sveikino Toronto ALOKO pirmininkas p. Simonavičius, latvių spaudos atstovas p. Skudra, gastroličių garbei suruošė pobūvį vedė p. Indrelienė ir kiti sveikūsieji aktoriaus, režisierius ir dailininkai.

Hamiltono „Živilės“ spektakly atsilankė artipilinė salė. Ir Hamiltono Dramos Teatras labai gražiai priimtas ir įvertintas. Abiejose scenose aktorai, režisierius p. Blekaitis ir dail. p. Bielskis, kurie toms gastrolėms atvyko iš Čikagos, buvo gražiai pasveikinti ir gausiai apdovanoti gėlėmis. Visur Teatras susilaukė labai nuoširdaus ir gražaus priėmimo ir įvertinimo.

PADEKA

Nuoširdžiai dekojame „Nepriklausomai Lietuvai“, suteikusiai mums piniginę paskolą ruošiant „Živilės“ gastroles Toronto ir Hamiltone. Reiškiam padėką Kanados Lietuvių Moterų Bendruomenės Toronto skyriui ir Hamiltono Dramos Męgėjų Būreliui už visą organizacinį darbą ir šitą priemonę. Nuoširdus ačiū visiems mus sveikinusiems spektaklių proga. Taip pat širdingai dekojame režisieriui Jurgiui Blekaičiui ir dailininkui Albinui Bielskui už spektaklių pravedimą, p. Kaziui Lukui ir p. Albertui Joneliui, mielai sutikusiems pasirūpinti aktorių ir dekoracijų pergabenimu. Montrealio Lietuvių Dramos Teatras.

KAS DABAR DEDASI VOKIETIJOJE

(Atkelta iš 1 pusl.) netrukus daugiau savarankiško netik vadaus tvarkymosi atžvilgiu, bet ir savo santykiuose su pasauliu. Kad Vak. Vokietija turės daugiau ginkluotos policijos, jau dabar tikrai. Vokiečiams atiduodamos ir kai kurios IRO anksčiau turėtos kareivinės. Vokiečių vadovaujama slugsniai dabar jau sutinka ir Vak. Europos bendrai gynybai ducti vyrų, taip pat įsijungti į Vakarų Europos apginklavimo sistemą.

NAUJA PROPAGANDOS PRIEMONĖ

Jungtinių Tautų Organizacijos Sociaekonominė komisija, darydama Marshallo plano veikinio balansą, išleido balionėlius, kuriuose surašyti šio plano duomenys.

Žmonės pasinaudojo tais balionėliais ir palankiu vėju ir paleido juos pavėjui. Dabar gausiamos žinios iš Lietuvos, rytinės Vokietijos, Cekijos, Lenkijos ir kitų Maskvos okupuotų vietų, kad tie balionėliai pasiekė tuos kraštus ir pranešė už geležinės uždangos esantiems žmonėms apie įvykius vakarų Europoje.

Sovietų spauda dabar dėl tų balionėlių koliojasi.

KRIKŠČIONYS DEMOKRATAI AMERIKOJE

Suvažiavę iš įvairių kraštų, įvairių tautų krikščionys demokratai Amerikoje sudarė visų bendrą Krikščionių Demokratinę organizaciją, kurios valdība susideda iš įvairių tautų atstovų.

AMERIKA ĮVEDA PRIVALOMĄ KARO TARNYBĄ

JAV senato komisija pradėjo svarstyti privalomosios karinės tarnybos įstatymą. Didesnį ir ilgų pavojų akivaizdavo JAV yra labai susirūpinusi apsigimimo organizavimu.

— Skio Suomijos komunistų vadai — Herta Kuusinen ir Yrjoje Leino.

— JAV aerodromų darbininkai nutarė neiškrauti sovietinių lėktuvų, kaip kad New Yorko uosto darbininkai atsiskaitė iškrauti sovietinius laivus.

— Kiniją užėmus komunistams ir Korejoje prasidėjus karui, buvę ten lietuviai išsišklaidė. Dalis jų pateko net į Filipinus. BALF-o žiniomis, Filipinuose esą 9 lietuviai, kurie sunkiai gyvena ir nori peršikelti į JAV.

Vokietija atgaus savarankiškumą.

Pačioje Vokietijoje pastebima daug žymių, kad Vak. Vokietijos vyriausybė gaus jau

TORONTO

SENOS DVASIOS PĖDSAKAI?

Įvykęs š. m. rugsėjo mėn. 22 d. Toronto organizacijų seimelis aiškiai parodė, kad tarp skrymą perima bendruomenė, entuziastiškų visuomenės darbu nuotaičių vis dar pralenda seno nusiteikimo raugas, kuris Toronto organizacinę veiklą, atrodo, tapo lyg neatskiriama palydovas.

Po pereito susirinkimo protokolo skaitymo, kurio svarbiausias punktas buvo klebonijos patalpoj alui pardavinėti licencijos klausimas, sukėlęs didelį atgarsį vietinėje lietuvių visuomenėje, didesni gincai kilo dėl mažos protokolo pataisos: ar J. Juškaičiui buvo pavesta padaryti tuo reikalu tyrinėjimą? Nežiūrint spyrmos iš katalikiškų grupių pusės, pataisa buvo priimta.

P. E. Mankuvienės skundęs ant parapijos klebono po pradinio svarstymo, kuriame įvyko dėl netikslios informacijos užpuldinėjimo ir apgailestavimų, buvo išjungtas iš darbotvarkės, nes abu parapijos kunigai per savo atstovą paprašė šį reikalą nustūmti į šalį ir nagrinėti.

Po įvykusio lietuvių ir bendruomenės surašinėjimo LOK-o prezidiumas paprašė seimelio tolimesnių direktyvų bendr. organizavimo darbe. S-gos atstovas p. Uzupis ekspromtu pasiūlė susirinkimui priimti surašytą rezoliuciją, kurios 3-juose punktuose buvo šie reikalavimai: uždaryti surašinėjimą, pareikalauti tuoj iš Montrealio komiteto rinkimų statutą ir jam to neįspildžius, nedelsiant praversti Toronto savarankiškus rinkimus. Kilus abejonoms dėl tokių ultimatinio pobūdžio reikalavimų, atskiri atstovai išsireiškė, kad reikia atsižvelgti į Vyr. Montrealio komitetą, kuris sudarytas visų organizacijų atstovavimo principu ir daugiau laikytis nustatytos tvarkos, negu kurti autonominius sąjūdžius. P-nas Uzupis po šokių pasisakymų paeiliui sušvelnino visus pasiūlytos rezoliucijos punktus.

Tarp kitų darbotvarkės numerių konsulas V. Gylis apibūdino pabaltiečių federacijos veiklą ir užsimojimus, kurie buvo stabdomi, kaip ir kitose tautinėse grupėse, pirmųjų lietuvių atstovų nesirodymu posėdžiuose. Minėtoji federacija lietuvių iš karto atstovavo sąjungos žmonėms, vėliau jie buvo liucijos punktus.

Tarp kitų darbotvarkės numerių konsulas V. Gylis apibūdino pabaltiečių federacijos veiklą ir užsimojimus, kurie buvo stabdomi, kaip ir kitose tautinėse grupėse, pirmųjų lietuvių atstovų nesirodymu posėdžiuose. Minėtoji federacija lietuvių iš karto atstovavo sąjungos žmonėms, vėliau jie buvo liucijos punktus.

LIETUVIŲ PASIRODYMAS PARODOS SCENOJE

Lietuviai savo pasirodymams Toronto parodoje turėjo ketvirtadienį. Lietuvių pasirodyme dalyvavo Toronto bendruomenės mišrus choras, vedamas muz. A. Narbuto ir tautiniai šokiai, vedami p. Ličkūnaitės. Choras dainavo kelias dainas, o šokių grupė šoko kelis šokius, kurių vieną suburtomis įgėjomis išpildė choras ir šokių grupė. Lietuvių pasirodymas turėjo pasisekimą. (Kor.).

LIETUVIŲ SKYRIUS TORONTO PARODOJE

Lietuvių skyrius šiemet Toronto parodoje turi didelį ir gražų vietą vad. Moterų pavilione. Išstatyti dail. A. Tamošaitienės kylimai ir audiniai, dail. A. Tamošaitio skrynios, metalo dirbiniai, dail. A. Valiaus medžio raizinių, dail. B. kio keramikos dirbinių, ir bendrai, visokių mezzinių ir kt. Lietuvių mezziniai premi-juoti pirmąją premiją (latvių 2-ja).

Parodos paaukštiniame stovistaklės, kuriomis p. Tamošaitienė ir p. Mažeikaitė audžia lietuvišką audinį.

Šį skyrių globoja KLB Toronto ALOK-as.

VEDE MUZIKAS A. NARBUTAS

Populiarus dirigentas muz. A. Narbutas šiomis dienomis vedė p. Danutę Sabaliauskaitę ir ruošiasi persikelti į JAV, kam gyvena jos tėveliai. Vėstuvės buvo labai šaunios. (kor.)

LANKESI DAUG MONTREALIEČIŲ

Praėjusios savaitės pabaigoje ir sekmadienį Toronto lankėsi netikėtai Dramos teatras, bet ir šiaip daug tautiečių, kurie, pasinaudodami šventėmis, lankė Toronto, Hamiltoną, Niagara Fall ir tt.

Sekmadienį Toronto buvo matyti „NL“ red. J. Kardelis grupę skautų Vyčių su inž. Načininiu pryšaky, pp. Liaudinskas ir kt. (kor.)